

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებული ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2-4

ფინანსური ანგარიშგება

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	9
2. კონსოლიდირების საფუძველი	10
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	13
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	29
5. ამონაგები	30
6. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	31
7. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	31
8. სხვა საოპერაციო შემოსავალი/(ხარჯი), წმინდა	31
9. სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი/(ხარჯი), წმინდა	32
10. წმინდა ზარალი საკუთარ სხვაობიდან	32
11. ძირითადი საშუალებები	33
12. არამატერიალური აქტივები	34
13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	34
14. სხვა აქტივები	35
15. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	36
16. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	36
17. მარაგები	37
18. გაცემული სესხები	37
19. ფული და ფული ეკვივალენტები	38
20. აღებული სესხები	38
21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	39
22. კაპიტალი	39
23. ფინანსური რისკების მართვა	39
24. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	44
25. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	46

მმართველობითი ანგარიშგება

47

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ენერგონის“ მფლობელსა და ხელმძღვანელობას

დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი სს „ენერგონისა“ და მისი შვილობილი კომპანიების (ერთობლივად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა, რომელიც მოიცავს 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ამავე თარიღით დასრულებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ასევე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დართულ შენიშვნებს, მათ შორის არსებითი სააღრიცხო პოლიტიკების შეჯამებას.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები აღწერილია ჩვენი დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა და საქართველოში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური ნორმების შესაბამისად, გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც მოცემულია ჯგუფის მმართველობის ანგარიშგებაში

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემულ ინფორმაციას, მაგრამ არ შეიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა ზემოთ მითითებული სხვა ინფორმაციის გაცნობა და იმის განსაზღვრა, ეს სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან სათანადო მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან გამომდინარე. იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენს მიერ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ ეს სხვა ინფორმაცია არსებითად არასწორია, ჩვენ უნდა განვაცხადოთ ეს ფაქტი. ამასთან დაკავშირებით არაფერი გვაქვს განსაცხადებელი.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და კონსოლიდირებული ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ის შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებით უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის მექანიზმებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული ჯგუფის სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ

მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი კომპანიებისა და ოპერაციების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

ჩვენი აზრით, აუდიტის პროცესში ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე, ჯგუფის კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- ▶ თანხვედრილია 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან;
- ▶ მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას და შესაბამისობაშია სათანადო მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან.

ანა გაბედავა, გარიგების პარტნიორი (SARAS-A-518332)

შპს „ნექსია თიეი“ (SARAS-F-550338)

25 სექტემბერი, 2024

თბილისი, საქართველო

მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი კომპანიებისა და ოპერაციების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოეთქვათ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

ჩვენი აზრით, აუდიტის პროცესში ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე, ჯგუფის კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- ▶ თანხვედრილია 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან;
- ▶ მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას და შესაბამისობაშია სათანადო მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან.

ანა გაბედავა, გარიგების პარტნიორი (SARAS-A-518332)

შპს „ნექსია თიეი“ (SARAS-F-550338)

25 სექტემბერი, 2024

თბილისი, საქართველო

სს „ენერგონი“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	5	30,866	47,544
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	6	(42,502)	(43,789)
საერთო მოგება / (ზარალი)		(11,636)	3,755
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(5,036)	(6,384)
სხვა საოპერაციო შემოსავლები, წმინდა	8	2,987	970
საოპერაციო ზარალი		(13,685)	(1,659)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	18, 20	(1,641)	(1,133)
წმინდა ზარალი საკუთროს სხვაობიდან	10	(905)	(517)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები, წმინდა	9	67	1,853
ზარალი საინვესტიციო ქონების რელიზაციიდან		-	(4,300)
მეკავშირე საწარმოს მოგების წილი	15	514	205
ზარალი დაბეგვრამდე		(15,650)	(5,551)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის წმინდა ზარალი		(15,650)	(5,551)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(15,650)	(5,551)
ზარალის მიკუთვნება			
მშობელი კომპანია		(15,657)	(5,545)
არამაკონტროლებელი წილი		7	(6)
წლის მთლიანი სრული ზარალი			
მშობელი კომპანია		(15,657)	(5,545)
არამაკონტროლებელი წილი		7	(6)

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

9-46 გვერდებზე დართული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ენერგონი“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	5	30,866	47,544
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	6	(42,502)	(43,789)
საერთო მოგება / (ზარალი)		(11,636)	3,755
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(5,036)	(6,384)
სხვა საოპერაციო შემოსავლები, წმინდა	8	2,987	970
საოპერაციო ზარალი		(13,685)	(1,659)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	18, 20	(1,641)	(1,133)
წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან	10	(905)	(517)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები, წმინდა	9	67	1,853
ზარალი საინვესტიციო ქონების რელიზაციიდან		-	(4,300)
მეკავშირე საწარმოს მოგების წილი	15	514	205
ზარალი დაბეგვრამდე		(15,650)	(5,551)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის წმინდა ზარალი		(15,650)	(5,551)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(15,650)	(5,551)
ზარალის მიკუთვნება			
მშობელი კომპანია		(15,657)	(5,545)
არამაკონტროლებელი წილი		7	(6)
წლის მთლიანი სრული ზარალი			
მშობელი კომპანია		(15,657)	(5,545)
არამაკონტროლებელი წილი		7	(6)

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

9-46 გვერდებზე დართული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ენერგონი“
 ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	31/12/2023	31/12/2022
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	13,198	17,210
არამატერიალური აქტივები	12	906	808
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	598	309
სხვა აქტივები	14	16,049	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	15	5,435	4,921
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	16	5,252	5,252
სულ გრძელვადიანი აქტივები		41,438	28,500
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	17	6,277	7,112
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	11,419	13,845
გაცემული სესხები	18	5	605
ფული და ფულის ეკვივალენტები	19	1,902	275
სულ მიმდინარე აქტივები		19,603	21,837
სულ აქტივები		61,041	50,337
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი სესხები	20	-	8,574
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	8,574
მიმდინარე ვალდებულებები			
მოკლევადიანი სესხები	20	36,700	3,400
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21	6,768	7,491
სახელმშეკრულებო ვალდებულებები	5	14,632	12,281
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		58,100	23,172
სულ ვალდებულებები		58,100	31,746
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	22	3,678	3,678
გაუნაწილებელი მოგება		(744)	14,919
კაპიტალი, რომელიც მიეკუთვნება ჯგუფს		2,934	18,597
არამაკონტროლებელი წილი		7	(6)
სულ კაპიტალი		2,941	18,591
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		61,041	50,337

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

9-46 გვერდებზე დართული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ენერგონი“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	31/12/2023	31/12/2022
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	13,198	17,210
არამატერიალური აქტივები	12	906	808
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	598	309
სხვა აქტივები	14	16,049	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	15	5,435	4,921
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	16	5,252	5,252
სულ გრძელვადიანი აქტივები		41,438	28,500
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	17	6,277	7,112
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	11,419	13,845
გაცემული სესხები	18	5	605
ფული და ფულის ეკვივალენტები	19	1,902	275
სულ მიმდინარე აქტივები		19,603	21,837
სულ აქტივები		61,041	50,337
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი სესხები	20	-	8,574
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	8,574
მიმდინარე ვალდებულებები			
მოკლევადიანი სესხები	20	36,700	3,400
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21	6,768	7,491
სახელმწიფო ვალდებულებები	5	14,632	12,281
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		58,100	23,172
სულ ვალდებულებები		58,100	31,746
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	22	3,678	3,678
გაუნაწილებელი მოგება		(744)	14,919
კაპიტალი, რომელიც მიეკუთვნება ჯგუფს		2,934	18,597
არამაკონტროლებელი წილი		7	(6)
სულ კაპიტალი		2,941	18,591
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		61,041	50,337

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

9-46 გვერდებზე დართული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ენერგონი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებები მოგება	სულ მფლობელთა კაპიტალი	არამაკონტროლებელი წილი	სულ კაპიტალი
1 იანვარი 2022	3,678	23,106	26,784	-	26,784
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(5,545)	(5,545)	(6)	(5,551)
გამოცხადებული დივიდენდი (შენიშვნა 21)	-	(2,642)	(2,642)	-	(2,642)
31 დეკემბერი 2022	3,678	14,919	18,597	(6)	18,591
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(15,657)	(15,657)	7	(15,650)
არამაკონტროლებელი წილის გაუქმება	-	(6)	(6)	6	-
31 დეკემბერი 2023	3,678	(744)	2,934	7	2,941

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

9-46 გვერდებზე დართული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ენერგონი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებები მოგება	სულ მფლობელთა კაპიტალი	არამაკონტროლებელი წილი	სულ კაპიტალი
1 იანვარი 2022	3,678	23,106	26,784	-	26,784
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(5,545)	(5,545)	(6)	(5,551)
გამოცხადებული დივიდენდი (შენიშვნა 21)	-	(2,642)	(2,642)	-	(2,642)
31 დეკემბერი 2022	3,678	14,919	18,597	(6)	18,591
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(15,657)	(15,657)	7	(15,650)
არამაკონტროლებელი წილის გაუქმება	-	(6)	(6)	6	-
31 დეკემბერი 2023	3,678	(744)	2,934	7	2,941

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

9-46 გვერდებზე დართული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ენერგონი“

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
ზარალი დაბეგვრამდე		(15,650)	(5,551)
შესწორებები შემდეგი მუხლებისთვის:			
მეკავშირე საწარმოს მოგების წილი	15	(514)	(206)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	18, 20	1,641	1,133
მოგება ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	9, 11	(673)	(604)
ზარალი საინვესტიციო ქონების გასვლიდან		-	4,300
ფინანსური აქტივების გადაფასებიდან მიღებული შემოსულობა	13, 18	-	(1,198)
ფინანსური აქტივების გაუფასურება / (აღდგენა)	13, 18	(1,788)	591
გაცემული ავანსების (ჩამოწერა) / აღდგენა	13	(525)	412
ვალის პატივით მიღებული შემოსავალი		(15)	(1,621)
ცვეთა და ამორტიზაცია	11, 12	3,024	3,936
წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან	13, 14, 19	905	517
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები საბრუნავ კაპიტალში მომხდარ ცვლილებებამდე		(13,595)	1,709
ცვლილება საბრუნავ კაპიტალში:			
შემცირება მარაგებში	17	835	10,063
შემცირება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	13	5,420	4,104
ზრდა სხვა აქტივებში	14	(15,960)	-
შემცირება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	21	(684)	(5,953)
ზრდა / (შემცირება) სახელშეკრულებო ვალდებულებებში	5	2,351	(12,133)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები პროცენტამდე და დაბეგვრამდე		(21,633)	(2,210)
გადახდილი პროცენტი	20	(1,661)	(925)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		(23,294)	(3,135)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტები		11	15
სესხის გაცემა		(3)	-
ძირითადი საშუალებების შეძენისთვის გასული თანხები	11	(304)	(3,403)
ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული თანხები		1,983	1,603
არამატერიალური აქტივების შეძენისთვის გასული თანხები	12	(116)	(173)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული თანხები		-	1,499
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		1,571	(459)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან			
გაცემული დივიდენდები		-	(2,642)
სესხების აღება	20	34,426	8,364
სესხების დაფარვა	20	(10,927)	(11,591)
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		23,499	(5,869)
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		1,776	(9,463)
ფული და ფული ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		275	10,179
გაცვლითი კურსის ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(149)	(441)
ფულადი სახსრები წლის ბოლოს		1,902	275

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

9-46 გვერდებზე დართული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ენერგონი“

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
ზარალი დაბეგვრამდე		(15,650)	(5,551)
შესწორებები შემდეგი მუხლებისთვის:			
მეკავშირე საწარმოს მოგების წილი	15	(514)	(206)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	18, 20	1,641	1,133
მოგება ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	9, 11	(673)	(604)
ზარალი საინვესტიციო ქონების გასვლიდან		-	4,300
ფინანსური აქტივების გადაფასებიდან მიღებული შემოსულობა	13, 18	-	(1,198)
ფინანსური აქტივების გაუფასურება / (აღდგენა)	13, 18	(1,788)	591
გაცემული ავანსების (ჩამოწერა) / აღდგენა	13	(525)	412
ვალის პატივით მიღებული შემოსავალი		(15)	(1,621)
ცვეთა და ამორტიზაცია	11, 12	3,024	3,936
წმინდა ზარალი საკუროს სხვაობიდან	13, 14, 19	905	517
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები საბრუნავ კაპიტალში მომხდარ ცვლილებებამდე		(13,595)	1,709
ცვლილება საბრუნავ კაპიტალში:			
შემცირება მარაგებში	17	835	10,063
შემცირება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	13	5,420	4,104
ზრდა სხვა აქტივებში	14	(15,960)	-
შემცირება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	21	(684)	(5,953)
ზრდა / (შემცირება) სახელშეკრულებო ვალდებულებებში	5	2,351	(12,133)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები პროცენტამდე და დაბეგვრამდე		(21,633)	(2,210)
გადახდილი პროცენტი	20	(1,661)	(925)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		(23,294)	(3,135)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტები		11	15
სესხის გაცემა		(3)	-
ძირითადი საშუალებების შეძენისთვის გასული თანხები	11	(304)	(3,403)
ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული თანხები		1,983	1,603
არამატერიალური აქტივების შეძენისთვის გასული თანხები	12	(116)	(173)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული თანხები		-	1,499
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		1,571	(459)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან			
გაცემული დივიდენდები		-	(2,642)
სესხების აღება	20	34,426	8,364
სესხების დაფარვა	20	(10,927)	(11,591)
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		23,499	(5,869)
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		1,776	(9,463)
ფული და ფული ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		275	10,179
გაცვლითი კურსის ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(149)	(441)
ფულადი სახსრები წლის ბოლოს		1,902	275

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 სექტემბერს:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დორექტორი

9-46 გვერდებზე დართული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. ძირითადი საქმიანობა

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „ენერგონი“ (შემდგომში „კომპანია“) წარმოადგენს დახურულ სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაარსდა 1956 წელს. რეგისტრირებულია საგადასახადო ორგანოში 1996 წლის 25 ნოემბერს, როგორც სააქციო საზოგადოება, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის სახელი 2018 წლამდე იყო „სს საქენერგორემონტი“, ხოლო მას შემდეგ მისი სახელია სს „ენერგონი“. კომპანია ოპერირებს საქართველოს კონსტიტუციის, კანონისა და კომპანიის წესდების საფუძველზე. კომპანიის სარეგისტაციო ნომერია: 236037962.

კომპანია უზრუნველყოფს ჰიდროელექტროსადგურების კომპლექსურ სარემონტო სამუშაოებს და მშენებლობას. ასევე, უზრუნველყოფენ მაღალი ძაბვის სადენების ინსტალაციას. კომპანია საქმიანობს საქართველოში, სახელმწიფოსგან მიწიერი ლიცენზიის საფუძველზე. კომპანია ძირითად საქმიანობას ახორციელებს ზაპკის დასახლებაში არსებულ 4 ჰექტარ მიწაზე, სადაც მიმდინარეობს მეტალის, მექანიკური, ელექტრო და ტრანსფორმატორების დამუშავება და ასევე მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით განსაზღვრულ ლოკაციებზე.

კომპანიის მიერ ფლობილი წილები სხვა საწარმოებში არის შემდეგი:

კომპანია	ურთიერთობის სახე	2023	2022	საქმიანობის სახე
შპს ყვავილნარი	შვილობილი	100%	100%	უმოქმედო
შპს ენერგონი ზოტი	შვილობილი	100%	100%	მშენებლობა
შპს ენჯილაინი	შვილობილი	100%	100%	მშენებლობა
შპს ენჯიროული	შვილობილი	100%	100%	მშენებლობა
შპს ენერგონი ფროდაქშენი	შვილობილი	100%	85%	მეტალის კონსტრუქციის წარმოება
შპს ენერგონი ქონსტრაქშენი	შვილობილი	80%	0%	მშენებლობა
შპს ენერგონი თრეიდი	შვილობილი	68%	0%	ვაჭრობა სამშენებლო მასალებით
შპს ჰევი ექვიპმენტი	მეკავშირე	40%	40%	მძიმე ტექნიკით მომსახურება
სს ორბელი ტრანსი	ინვესტიცია	14.11%	14.11%	უძრავი ქონება
სს საქართველოს სავაჭრო ცენტრი	ინვესტიცია	16.47%	16.47%	საიჯარო საქმიანობა
სს ორბელი-91	ინვესტიცია	7.69%	7.69%	ავეჯის წარმოება/უძრავი ქონება
სს გრეიფრუტი	ინვესტიცია	2.18%	2.18%	უძრავი ქონება

კომპანიები ერთობლივად მოხსენიებულია მიმდინარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, როგორც „ჯგუფი“.

მშობელი კომპანიის დამფუძნებლები და საბოლოო მესაკუთრეები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
აქციონერები	წილი	წილი
შპს ორბელი	88.98%	88.98%
სახელაშვილი თათა	4.72%	4.72%
დუნდუა ანა	2.86%	2.86%
თავართქილაძე ნაზიბროლა	1.23%	1.23%
სხვა აქციონერები	2.21%	2.21%
სულ	100%	100%

	2023	2022
საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	წილი შპს ორბელში	წილი შპს ორბელში
ჩხაიძე თეიმურაზ	50%	50%
ჩხაიძე გიორგი	15%	15%
ჩხაიძე მამუკა	25%	25%
ჩხაიძე ბესარიონ	10%	10%
სულ	100%	100%

მფლობელთა ხმის უფლებები შეესაბამება საკუთრების უფლების პროპორციას.

1. ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები (გაგრძელება)

ჯგუფის სარეგისტრაციო მისამართია: გლდანის რაიონი, ზაპესის დასახლება, კასკადის ქ. N1, თბილისი, საქართველო. მთავარი ოფისი მდებარეობს მის სარეგისტრაციო მისამართზე.

ამ ანგარიშგების გამოშვების მომენტში ჯგუფის გენერალურ დირექტორი არის გიორგი მირცხულავა.

(ბ) ბიზნეს გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ეწევა საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა მათი ინტერპრეტირება განსხვავებულად ხდება და ისინი ხშირად ექვემდებარებიან ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. კონსოლიდირების საფუძველი

(ა) შესაბამისობის დეკლარაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად, რომელიც გამოცემულია ბუღალტრული აღიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ზასს) მიერ.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ფასს 10 ”კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“ სტანდარტის შესაბამისად.

წინა წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასევე მომზადებული იყო ფასს-ის შესაბამისად.

(ბ) შეფასების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა წილობრივ ინსტრუმენტებში ფლობილი ინვესტიციებისა და საინვესტიციო ქონების, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებებით.

(გ) საოპერაციო და წარსადგენი ვალუტა

ჯგუფის საოპერაციო ვალუტაა ლარი (GEL), რომელიც საქართველოს ეროვნულ ვალუტას წარმოადგენს. ის ყველაზე უკეთ ასახავს შესაბამისი მოვლენებისა და ვითარებების უმრავლესობის ეკონომიკურ არსს. ლარი ასევე წარმოადგენს წინამდებარე დოკუმენტის წარდგენის ვალუტას. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია ათასებამდე.

(დ) ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება

მენეჯმენტის შეფასებით, მიუხედავად იმისა რომ ბოლო ორი წლის განმავლობაში ჯგუფი ზარალზეა, შესწევს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებიდან მინიმუმ 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობის ინფორმაციით, არ არსებობს რაიმე არსებითი განუსაზღვრელობა, რომელმაც შეიძლება ექვეყნებ დააყენოს ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ უხლოეს მომავალში. შესაბამისად, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს

2. კონსოლიდირების საფუძველი (გაგრძელება)

(დ) ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება (გაგრძელება)

პრინციპის საფუძველზე, მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფი ბოლო ორი წლის განმავლობაში ზარალზეა, კომპანიის მენეჯმენტს მიაჩნია რომ აღნიშნული გარემოება ექვემდებარება ვერ დააყენებს კომპანიის სამომავლო ფუნქციონირებას.

აღნიშნული მსჯელობა გამყარებული შემდეგი გარემოებებით, რომ ჯგუფს გაფორმებული აქვს მრავალ მილიონიანი სამშენებლო პროექტები, მათ შორის, როგორც არის:

- წყალტუბო - ახალციხისა და სტორი-თელავის ელექტრო ხაზის მშენებლობები, რომელთა ჯამური ღირებულება მერყეობს 16 მლნ ევროს ფარგლებში.

(ე) კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ენერგონის და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ჯგუფს აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე (ანუ უფლებები მას მიმდინარე მომენტში საშუალებას აძლევს მართოს ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა);
- ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგების მიღების უფლება ან მგრძნობელობა; და
- შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე ახორციელებს თუ არა კონტროლს, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან სახელშეკრულებო გარიგებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები;

საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

(ვ) ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში

მეკავშირე საწარმო არის საწარმო, რომელზეც ჯგუფს გააჩნია მნიშვნელოვანი გავლენა და ამავე დროს იგი არ არის არც შვილობილი საწარმო და არც წილი ერთობლივ საქმიანობაში. მნიშვნელოვანი გავლენა ნიშნავს ჯგუფის მიერ ინვესტირებული საწარმოს ფინანსური და საწარმოო პოლიტიკის გადაწყვეტილებების მიღებაში მონაწილეობის უფლებას, რაც არ გულისხმობს ჯგუფის მიერ ამ პოლიტიკაზე კონტროლის ან ერთობლივი კონტროლის უფლებას.

მეკავშირე საწარმოში დაბანდებული ინვესტიციებს ჯგუფი აღრიცხვას კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ინვესტიცია კლასიფიცირდება, როგორც გასაყიდად გამიზნული, რომელიც აღრიცხება ფასს 5-ის „გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები“-ს შესაბამისად; კაპიტალ-მეთოდი ისეთი სააღრიცხვო მეთოდია, რომელიც გულისხმობს ინვესტიციის თავდაპირველ აღრიცხვას თვითღირებულების საფუძველზე, ხოლო შემდეგ მის კორექტირებას მეკავშირე საწარმოს წმინდა აქტივებში არსებული ჯგუფის წილის შემენის შემდგომი ცვლილების შესაბამისად. ჯგუფის მოგება ან ზარალი მოიცავს მის წილს ინვესტირებული საწარმოს მოგებაში ან ზარალში.

თუ ჯგუფის წილი მეკავშირე საწარმოს ზარალში ტოლია ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი წყვეტს შემდგომი პერიოდის ზარალში მისი წილის აღიარებას. მას შემდეგ, რაც ჯგუფის წილი ნულამდე ეცემა, წარმოიქმნება დამატებითი ზარალი და ხდება ვალდებულებების აღიარება მხოლოდ ჯგუფის მიერ მეკავშირე

2. კონსოლიდირების საფუძველი (გაგრძელება)

(ვ) ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში (გაგრძელება)

საწარმოს სახელით აღებული იურიდიული და კონსტრუქციული ვალდებულებების ან შესრულებული გადახდების მოცულობით.

მეკავშირე საწარმოში დაბანდებული ინვესტიციების აღრიცხვას კაპიტალ-მეთოდით ჯგუფი იმ მომენტიდან იწყებს, როდესაც ინვესტირებული საწარმო შეიძლება ჩაითვალოს მეკავშირე საწარმოდ. მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის შეძენის დროს წარმოშობილი სხვაობა (დადებითი თუ უარყოფითი), ინვესტიციის თვითღირებულებასა და მეკავშირე საწარმოს იდენტიფიცირებადი აქტივების, ვალდებულებებისა წმინდა სამართლიან ღირებულებაში ინვესტორის წილის შორის, აღირიცხება შემდეგნაირად:

- გუდვილი, რომელიც დაკავშირებულია მეკავშირე საწარმოსთან, შეიტანება ამ ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებაში. თუმცა, ამ გუდვილის ამორტიზაცია არ ხდება;
- მეკავშირე საწარმოს იდენტიფიცირებადი აქტივების და ვალდებულებების წმინდა სამართლიან ღირებულებაში ინვესტორის წილის ნებისმიერი მეტობა ინვესტიციის თვითღირებულებაზე შეიტანება მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში ჯგუფის წილის გაანგარიშებაში შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც ინვესტიცია იქნა შეძენილი.

თუ მეკავშირე საწარმო და ჯგუფი მსგავს ოპერაციებსა და შემთხვევებში იყენებენ განსხვავებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას, ხოლო ჯგუფი კაპიტალ-მეთოდს იყენებს მეკავშირე საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით, ხდება მათი სააღრიცხვო პოლიტიკათა დაახლოება და შესაბამისი კორექტირებების ჩატარება.

ჯგუფი იყენებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს იმის განსასაზღვრად, რამდენად აუცილებელია გაუფასურების ზარალის აღიარება ჯგუფის წმინდა ინვესტიციის შესაბამისად მეკავშირე საწარმოში. რადგან მეკავშირე საწარმოში ფლობილი ჯგუფის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებაში შესული გუდვილის აღიარება ცალკე არ ხდება, ჯგუფი არ იყენებს გუდვილის გაუფასურებაზე ცალკე ბასს 36-ის „აქტივების გაუფასურება“-ს მოთხოვნებს. ამის ნაცვლად, ბასს 36-ის შესაბამისად გაუფასურებაზე მოწმდება ინვესტიციის, როგორც ერთი აქტივის, მთლიანი საბალანსო ღირებულება, მისი ანაზღაურებადი ღირებულების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან, ყოველთვის, როდესაც ფასს 9-ის მოთხოვნების გამოყენება აჩვენებს, რომ ინვესტიცია შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

ჯგუფი წყვეტს კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებას იმ დღიდან, როდესაც იგი წყვეტს მნიშვნელოვან გავლენას მეკავშირე საწარმოზე და იმ დღიდან ინვესტიციას აღრიცხავს ფასს 9-ის შესაბამისად, თუ მეკავშირე საწარმო არ ხდება შვილობილი საწარმო ან ერთობლივად კონტროლირებადი საწარმო. როდესაც ჯგუფი მნიშვნელოვან გავლენას კარგავს, იგი სამართლიანი ღირებულებით აფასებს ინვესტიციას, რომელიც რჩება მას ყოფილ მეკავშირე საწარმოში. ჯგუფი მოგებაში ან ზარალში აღიარებს ნებისმიერ განსხვავებას ნებისმიერი დარჩენილი ინვესტიციისა და მეკავშირე საწარმოში წილის ნაწილობრივი დათმობიდან მიღებული შემოსულობის სამართლიან ღირებულებასა და მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის თარიღისთვის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებას შორის.

როდესაც ჯგუფი კარგავს მნიშვნელოვან გავლენას მეკავშირე საწარმოზე, ჯგუფი მათთან დაკავშირებით სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ყველა თანხას ისეთივე წესით ასახავს, როგორც მოთხოვნილია იმ შემთხვევაში, თუ მეკავშირე საწარმო უშუალოდ გაყიდვით ყველა შესაბამის აქტივს ან ვალდებულებას. ამგვარად, თუ მეკავშირე საწარმოს მიერ სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირებული იყო მოგებაში ან ზარალში შესაბამისი აქტივების ან ვალდებულებების გასვლასთან დაკავშირებით, ჯგუფს ეს შემოსულობა ან ზარალი საკუთარი კაპიტალიდან გადააქვს მოგებაში ან ზარალში (როგორც რეკლასიფიკაციის კორექტირების თანხა), როდესაც კარგავს მნიშვნელოვან გავლენას მეკავშირე საწარმოზე. თუ ჯგუფის საკუთრების წილი მეკავშირე საწარმოში მცირდება, მაგრამ ეს ინვესტიცია ისევ მეკავშირე საწარმოს სტატუსს ინარჩუნებს, ჯგუფს მოგებაში ან ზარალში გადააქვს მხოლოდ წინა პერიოდში სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული შემოსულობის ან ზარალის პროპორციული წილი.

ჯგუფი აგრძელებს კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებას მას შემდეგაც რაც ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში ხდება ინვესტიცია ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებში ამ შემთხვევაში აღარ ხდება ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულებით ხელახალი შეფასება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

ქვემოთ აღწერილი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები, რომელიც გამოყენებულია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, თანმიმდევრულად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე თუ სხვაგვარად არაა აღნიშნული.

(ა) უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები საწყისად აღიარდება ოპერაციის დღის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში ასახული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსთვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება კონსოლიდირებულ მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში.

წლის ბოლოს კონვერტაცია არ ეხება არაფულად აქტივებს. არაფულადი აქტივები, რომლებიც შეფასებულია უცხოური ვალუტით, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით გადაიანგარიშება ოპერაციის შესრულების თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსით. ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკურსო მოგება ან ზარალი წერმოდგენილია კონსოლიდირებულ მოგება ან ზარალის და სხვა სრულ შემოსავლის ანგარიშგების მუხლში „წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან“ ნეტო სიდიდით.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსი, რომლის გამოყენებულია კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
1 აშშ დოლარი/ლარი	2.6894	2.7020
1 ევრო/ლარი	2.9753	2.8844

წლის საშუალო გაცვლითი კურსი	2023	2022
1 აშშ დოლარი/ლარი	2.6279	2.9156
1 ევრო/ლარი	2.8416	3.0792

(ბ) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ჯგუფი აღიარებს ამონაგებს დაპირებული საქონლისა და მომსახურების მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლისა და მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. ჯგუფი იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებლებთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- ამონაგების აღიარება, როდესაც ჯგუფი/კომპანია სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

ჯგუფი ამონაგებს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და ამონაგების დროულობა

ჯგუფი ამონაგების ძირითად წყაროს წარმოადგენს სამშენებლო მომსახურების ხელშეკრულება. ჯგუფი ასრულებს ხელშეკრულების ფარგლებში დაპირებულ მომსახურებას, რომელიც ეხება მოცემული საქონლის ან მომსახურებების სხვა საქონელსა და მომსახურებასთან ერთად ინტეგრირებას ისეთი საქონლის ან მომსახურების პაკეტში, რომელიც წარმოადგენს გაერთიანებულ შედეგს ან შედეგებს, რომლის მისაღებადაც გააფორმა

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ბ) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

ხელშეკრულება მომხმარებელმა. ჯგუფი საქონელს ან მომსახურებას იყენებს, როგორც რესურსს, მომხმარებლის მიერ მითითებული გაერთიანებული შედეგის ან შედეგების წარმოების ან მიწოდების მიზნით. ამგვარი გაერთიანებული შედეგი ან შედეგები შეიძლება მოიცავდეს რამდენიმე ეტაპს, ელემენტს ან ერთეულს. მომსახურების გაწევის შედეგად ამონაგები აღიარებულია დროთა განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს გამოკვლევის მეთოდის გამოყენებით.

სახელშეკრულებო ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი მიერ გაფორმებული ხელშეკრულებების ღირებულება შეიძლება შეიცვალოს სამუშაოს მოცულობის ცვლილების, სამუშაოს დასრულების ვადები ან ჯარიმების შესაბამისად. ცვალებადი ანაზღაურება ფასდება მოსალოდნელი ოდენობის მეთოდის გამოყენებით. მოსალოდნელი ოდენობა არის ანაზღაურების შესაძლო მნიშვნელობების დიაპაზონიდან აღებული ანაზღაურების მნიშვნელობების ალბათობებით შეწონილი სიდიდეების ჯამი. ანაზღაურების მოსალოდნელი ოდენობა შეიძლება იყოს ცვალებადი ანაზღაურების სათანადო შეფასება, როდესაც ჯგუფის ანალოგიური მახასიათებლების მქონე ხელშეკრულებები აქვს გაფორმებული. ჯგუფის მიიჩნევს რომ მოცემული მეთოდის გამოყენებით უკეთ არის შესაძლებელი იმ ანაზღაურების ოდენობის პროგნოზირება, რომლის მიღების უფლებასაც მოიპოვებს.

ჯგუფი მოსალოდნელი ოდენობის მეთოდით შეფასებულ ცვალებად ანაზღაურებას გარიგების ფასში ნაწილობრივ ან სრულად რთავს მხოლოდ იმის გათვალისწინებით, მაღალი ალბათობით არის თუ არა მოსალოდნელი, რომ შემდგომში, ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის პრობლემის გადაჭრის დროს, დაგროვილი აღიარებული ამონაგების სიდიდე მნიშვნელოვნად არ შემცირდება.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

ჯგუფი ახორციელებს სამშენებლო-სარემონტო მომსახურების გაწევას სხვადასხვა მომხმარებლისთვის. თითოეული ხელშეკრულება წარმოადგენს ცალკე სახელშეკრულებო ვალდებულებას და არ საჭიროებს რთულ შეფასებებს შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულებების გადანაწილებაზე.

ამონაგების აღიარება

ამონაგები აღიარდება შუალედური მიღება-ჩაბარების აქტის საფუძველზე, რომელიც თავისმხრივ ფორმდება ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე, რომელიც იკვლევს მოცემული თარიღის მდგომარეობით შესრულებულ სამუშაოს მოცულობას. გადახდის პირობები რომელიც ჯგუფს ან მომხმარებელს იცავს მეორე მხარის უუნარობისგან, სათანადოდ შეასრულოს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ზოგიერთი ან ყველა ვალდებულება, არ წარმოადგენს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს.

თუ მომხმარებელი ანაზღაურებას იხდის, ან ჯგუფს უპირობო უფლება გააჩნია ანაზღაურების თანხაზე (ე.ი. წარმოადგენს მოთხოვნას) მანამ, სანამ ჯგუფი საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს მომხმარებელს, ჯგუფი აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას, როდესაც გადახდა განხორციელდება, ან ანაზღაურების თანხის გადახდის ვადა დადგება (რომელიც უფრო ადრე მოხდება ამ მოვლენებიდან). სახელშეკრულებო ვალდებულება არის ჯგუფის ვალდებულება, მომხმარებელს გადასცეს საქონელი ან მომსახურება, რისთვისაც ჯგუფის მომხმარებლისგან მიიღო ანაზღაურება (ან რომლის ანაზღაურების გადახდის ვადა დამდგარია).

თუ ჯგუფი ვალდებულებას ასრულებს საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის მანამდე გადაცემით, სანამ მომხმარებელი გადაუხდის ანაზღაურებას, ან სანამ ამ საქონლის ან მომსახურების ანაზღაურების გადახდის ვადა დადგება, ჯგუფი აღიარებს სახელშეკრულებო აქტივს, მოთხოვნის სახით ასახული თანხების გამოკლებით. მოთხოვნა არის ჯგუფის მიერ მოპოვებული უპირობო უფლება ანაზღაურებაზე.

გამოყენებული გათავისუფლება

ჯგუფმა გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო მუხლები

სახელშეკრულებო აქტივი

ჯგუფის ხელშეკრულებას, რომლის ფარგლებშიც ასრულებს ვალდებულებას საქონლის ან მომსახურებისთვის მანამდე გადაცემით, სანამ მომხმარებელი გადაუხდის ანაზღაურებას, ან სანამ ამ საქონლის ან მომსახურების ანაზღაურების გადახდის ვადა დადგება, წარადგენს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში როგორც სახელშეკრულებო აქტივს. იგი არის მომხმარებლისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მოპოვებული უფლება ანაზღაურებაზე. ჯგუფი სახელშეკრულებო აქტივის გაუფასურებას ახდენს ფასს-9 ის შესაბამისად.

სახელშეკრულებო ვალდებულება

ჯგუფი ხელშეკრულებას, რომლის ფარგლებშიც მომხმარებელი ანაზღაურებას იხდის, ან ჯგუფი უპირობო უფლება გააჩნია ანაზღაურების თანხაზე მანამ, სანამ ჯგუფი საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს მომხმარებელს, წარადგენს როგორც სახელშეკრულებო ვალდებულებას. იგი არის ვალდებულება, მომხმარებელს გადასცეს საქონლი ან მომსახურება, რისთვისაც ჯგუფი მომხმარებლისაგან მიიღო ანაზღაურება.

ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

ხარჯები გაწვევითანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

(გ) დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები

ჯგუფი დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოებს მიაკუთვნებს იმ ანაზღაურებულ თანხებს, რომელთა გადახდა მთლიანად ხდება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრებიდან 12 თვეში, რომლის განმავლობაშიც დაქირავებული პირები გასწევნ შესაბამის მომსახურებას:

- ხელფასები;
- წლიური ფასიანი შვებულებები და ბიულეტენის ანაზღაურება;
- არაფულადი გასამრჯელოები არსებულ დაქირავებულთა პირთათვის.

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო ჯგუფი დასაქმებულისგან. ჯგუფს არ გააჩნია რაიმე იურიდიული ან კონტრაქტული ვალდებულება, გასცეს პენსია ან მსგავსი გადახდა განახორციელოს.

(დ) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს, რომელიც არის საგადასახადო ვალდებულება პერიოდის დასაბეგრ მოგებაზე, დადგენილ საგადასახადო განაკვეთზე ანგარიშგების თარიღისთვის და საგადასახადო ვალდებულების ყველა შესწორება დაკავშირებულია წინა წლებთან.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის თანახმადაც კომპანიები (გარდა ბანკებისა, საკრედიტო გაერთიანებებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) არ იხდიან მოგებიდან გადასახადს მათ მიერ 2017 წლის 1 იანვრიდან მიღებულ მოგებაზე, სანამ მოგება არ განაწილებს ან მიიჩნევა დივიდენდის სახით განაწილებულად.

15 % მოგებიდან გადასახადი გადახდას ექვემდებარება ერთობლივი ღირებულებით (ანუ წმინდა დივიდენდები გადანაწილდება 5% გადასახადის დაქვეითებით, თუ შესაბამებ, და გაყოფილი 0.85-ზე) ფიზიკური პირებისთვის და არარეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის დივიდენდის გადახდის მომენტში. რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის 2017 წლის 1 იანვრამდე მიღებული მოგებიდან გადახდილი დივიდენდი გათავისუფლებულია

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

გადასახადისგან. 2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილ შემოსავალზე დივიდენდი ექვემდებარება მოგებიდან გადასახადს ერთობლივ ღირებულებაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო შეღავათით, რომელიც გაანგარიშებულია, როგორც კორპორატიული მოგებიდან გადასახადის წილი, გაცხადებული და გადახდილი დაბეგვრად მოგებაზე მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ იმავე პერიოდისთვის, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდზე. თუმცა, საგადასახადო შეღავათის ოდენობა არ უნდა აჭარბებდეს ფაქტობრივ მოგებიდან გადასახადს, რაც დაწესებულია დივიდენდის განაწილებაზე.

დივიდენდების განაწილებიდან მიღებული მოგებიდან გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგებიდან გადასახადის ხარჯი დივიდენდის გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტობრივი გადახდის თარიღისა ან პერიოდისა, რომელზედაც დივიდენდი იხდება. მოგებიდან გადასახადის პირობითი ვალდებულება, რომელიც წარმოიშობა დივიდენდების გადახდისას, არ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადი უნდა გადახდილი იქნას ხარჯებზე და სხვა გადასახადებზე, რომლებიც წარმოშობილია არა-ეკონომიკურ საქმიანობებთან დაკავშირებით, აქტივებისან მომსახურებების თავისუფალ მიწოდებაზე და წარმომადგენლობით ხარჯებზე, რომლებიც არ აჭარბებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული სუბიექტებისთვის გადახდილი ყველა ავანსი და სხვა ზოგიერთი ტრანზაქციები ასეთ სუბიექტებთან, აგრეთვე ფიზიკურ პირებზე და არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებელ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, გამოკლებული საგადასახადო შეღავათები, რაც გაცხადებულია შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული სუბიექტებისთვის გადახდილი ყველა ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებაზე ან ფიზიკურ და არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების ამოღებაზე, აღირიცხება სხვა გადასახადებში, საოპერაციო ხარჯების ფარგლებში.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს ერთიანი სახაზინო კოდით. შედეგად კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებს ნეტო საფუძველზე, როგორც საგადასახადო აქტივი ან ვალდებულება.

(ე) გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

(ვ) ძირითადი საშუალებები

თავდაპირველი აღიარება

ძირითადი საშუალებები პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით.

თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებით და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებების ჯგუფი შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებები, რომელიც გამოიყენება ძირითადი საქმიანობისთვის, ადმინისტრაციული ან გაქირავებისთვის, ან არის მშენებარე მდგომარეობაში, აღრიცხულია მის თვითღირებულებასა და გაუფასურების ღირებულებას შორის სხვაობით. თვითღირებულება მოიცავს პირდაპირ ხარჯებს, რომელიც გათვალისწინებულია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკით. სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივის ღირებულებაზე კომპანიის პოლიტიკით.

მოგება და ზარალი რომელიც წარმოიშობა აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწერიდან, განისაზღვრება სხვაობით მიღებული სარგებლისა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშებში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ხარჯები დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან აღრიცხულია დამოუკიდებლად, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

შემდგომი შეფასება / აღრიცხვა

აქტივად აღიარების შემდგომ ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულების მოდელით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით ან/და გაუფასურების ღირებულებით. ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის საშუალებით, თითოეული აქტივების სასიცოცხლო პერიოდის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში. აქტივების სასიცოცხლო პერიოდი შემდეგნაირად ნაწილდება:

ძირითადი საშუალების ჯგუფი	სასარგებლო პერიოდის ვადა
შენობა-ნაგებობები	25-40 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	3-28 წელი
მანქანა დანადგარები	2-35 წელი
ოფისის ინვენტარი	2-24 წელი
მიწა	არ იცვითება

საჭიროების შემთხვევაში ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ხდება ცვეთის გაანგარიშების მეთოდების და სასარგებლო მომსახურების ვადის გადახედვა.

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ჯგუფი მიიღებდა აქტივების გასხვისებიდან, გამოკლებული გასხვისების სავარაუდო ხარჯები, თუ აქტივი უკვე ხანდაზმულია და იმყოფება მისი საექსპლუატაციო პერიოდის დასრულებისას მოსალოდნელ მდგომარეობაში. აქტივების ნარჩენი ღირებულება და საექსპლუატაციო ვადა გადაიხედება და თუ საჭიროა, კორექტირდება თითოეული სააღრიცხვო პერიოდის ბოლოს.

(ზ) საინვესტიციო ქონება

ჯგუფი საინვესტიციო ქონებას საწყისი აღიარებისას აღრიცხავს თვითღირებულებით, ხოლო შემდგომ სამართლიანი ღირებულებით. თვითღირებულება მოიცავს შესყიდვის ფასსა და ნებისმიერ უშუალოდ მიკუთვნებად დანახარჯებს. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება აღირიცხება მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მისი გასხვისებისას ან მაშინ, როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. მოგება ან ზარალი საინვესტიციო ქონების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით და ჩაირთვება მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში „სხვა შემოსავლი/სხვა ხარჯების“ მუხლში.

(თ) არამატერიალური აქტივი

ცალკე შემენილი არამატერიალური აქტივები ფასდება მათი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით. პირველადი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი აღირიცხება შემენის ფაქტობრივი ღირებულებას გამოკლებული ნებისმიერი დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივები ამორტიზირდება მათ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე და ხდება მისი შეფასება გაუფასურებაზე როდესაც არსებობს ნიშანი, რომ არამატერიალური აქტივი შესაძლოა გაუფასურდეს. საამორტიზაციო პერიოდი და ამორტიზაციის მეთოდი, არამატერიალური აქტივისთვის შეზღუდული სასარგებლო მომსახურების ვადით გადაიხედება სულ მცირე თითოეული სააღრიცხვო პერიოდის ბოლოს. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის შესაბამისად შეცვლით და განიხილება, როგორც სააღრიცხვო

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(თ) არამატერიალური აქტივი (გაგრძელება)

შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. სასრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

(ი) არა-ფინანსური აქტივების გაუფასურება

თითოეულ საანგარიშო პერიოდში, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები განიხილება, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება, რომ ამ აქტივებმა განიცადა გაუფასურების დანაკარგი. თუ არსებობს მინიშნება შესაძლო გაუფასურებაზე, ნებისმიერი ასეთი აქტივის (ან მასთან დაკავშირებული აქტივის ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასდება და შედარდება მის საბალანსო მაჩვენებელთან, თუ შეფასებული ანაზღაურებადი ღირებულება არის უფრო მცირე, საბალანსო მაჩვენებელი შემცირდება მის შეფასებულ ანაზღაურებად ღირებულებამდე, და გაუფასურების დანაკარგი აღიარებული იქნება დაუყოვნებლივ მოგება-ზარალში.

თუ გაუფასურების დანაკარგი არაფინანსური აქტივებისათვის მითითებულია, აქტივის (ან მასთან დაკავშირებული აქტივითა ჯგუფის) საბალანსო ღირებულება იზრდება მისი ანაზღაურებადი ღირებულების კორექტირებულ შეფასებამდე, მაგრამ არა უმეტეს იმ თანხისა, რაც განსაზღვრული იქნებოდა აქტივისთვის (ან მასთან დაკავშირებული აქტივითა ჯგუფისთვის), რომელსაც არ ჰქონდა გაუფასურების დანაკარგი წინა წლებში. ადრე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგის აღდგენა აღიარებული იქნება დაუყოვნებლივ მოგება-ზარალში.

(კ) ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში

ჯგუფს როდესაც მნიშვნელოვანი გავლენა გააჩნია ინვესტირებულ საწარმოზე აღრიცხავს როგორც მეკავშირე საწარმო. მნიშვნელოვანი გავლენა ნიშნავს კომპანიის მიერ ინვესტირებულ საწარმოს ფინანსურ და საოპერაციო პოლიტიკის გადაწყვეტილებების მიღებაში მონაწილეობის უფლებას, რაც არ გულისხმობს კონტროლის ან ერთობლივი კონტროლის უფლებას.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ინვესტიციას მეკავშირე საწარმოში აღრიცხავს წილობრივი მეთოდით. წილობრივი მეთოდის თანახმად, მეკავშირე საწარმოში განხორციელებული ინვესტიცია თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, ხოლო ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მისი საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, შეძენის თარიღის შემდგომ პერიოდში ჯგუფის წილით მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში. ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება მცირდება აგრეთვე მეკავშირე საწარმოდან მიღებული დივიდენდით ან სხვა სახის განაწილებული თანხების ამოღებით. ინვესტიციის ღირებულება მეკავშირე საწარმოში თავისი არსით მოიცავს გუდვილსაც და ინდივიდუალურად გაუფასურებაზე არ იტესტება.

მეკავშირე საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების საანგარიშგებო პერიოდი მსგავსია ჯგუფის საანგარიშგებო პერიოდის.

წილობრივი მეთოდის გამოყენების შემდეგ, ჯგუფი განსაზღვრავს აუცილებელია თუ არა გაუფასურების ზარალის აღრიცხვა აღნიშნულ ინვესტიციაზე. ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ჯგუფი განსაზღვრავს არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულებები იმისა, რომ ინვესტიცია გაუფასურდა. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულებები ინვესტიციის გაუფასურებისა, ჯგუფი გაუფასურებას ანგარიშობს როგორც სხვაობას, ინვესტიციის ანაზღაურებად ღირებულებასა და საბალანსო ღირებულებას შორის.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ლ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

თავდაპირველი აღირება

აღიარების თარიღი

ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფი აქტივის ან ვალდებულების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რომელიც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ბაზარზე ზოგადად არსებული პრაქტიკით განსაზღვრულ პერიოდში.

თავდაპირველი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისთვის ფინანსური ინსტრუმენტის კლასიფიკაცია დამოკიდებულია სახელშეკრულებლო პირობებსა და ინსტრუმენტის მართვის ბიზნესმოდელზე. თავდაპირველად ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ფინანსური აქტივი და ვალდებულების აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, მაშინ ამ თანხებს ემატება ან აკლდება გარიგების დანახარჯები.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ჯგუფი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს ინსტრუმენტის მართვის ბიზნესმოდელიდან და სახელშეკრულებლო პირობებიდან გამომდინარე ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთით:

- ამორტიზირებული ღირებულება;
- სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ისინი გამიზნულია ვაჭრობისთვის, ან არის წარმოებული ინსტრუმენტები, ან სამართლიანი ღირებულებითაა კლასიფიცირებული.

ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება კომპანიის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიებად „ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები“ (სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, გაცემული სესხები, საკონტრაქტო აქტივები და ფულს და ფულის ეკვივალენტები) და „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ (ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები ამორტიზირებული ღირებულებით

ჯგუფი ახდენს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და სხვა ფინანსური ინვესტიციების შეფასებას ამორტიზირებული ღირებულებით იმ შემთხვევაში, თუ ორივე შემდეგი პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ლ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ზემოთხსენებული პირობების დეტალები მოცემულია ქვემოთ:

ბიზნესმოდელის შეფასება

ჯგუფის ბიზნესმოდელი განისაზღვრება ისეთ დონეზე, რომელიც გვიჩვენებს, რა მეთოდებით ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფების ერთობლივად მართვა ბიზნესის გარკვეული მიზნების მისაღწევად.

ჯგუფის ბიზნესმოდელი არ წარმოადგენს ცალკეული ინსტრუმენტებისთვის გამოსაყენებელ საკლასიფიკაციო მიდგომას, არამედ იგი უნდა განისაზღვროს აგრეგირების უფრო მაღალ დონეზე და დაფუძნებული უნდა იყოს ისეთ დაკვირვებად ფაქტორებზე, როგორიც არის, მაგალითად:

- როგორ ხდება ბიზნესმოდელის ეფექტურობისა და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და ამ საკითხების შესახებ საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ინფორმირება;
- რისკები, რომლებიც გავლენას ახდენს მოცემული ბიზნესმოდელის (და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების) ეფექტურობაზე და კონკრეტულად როგორ ხორციელდება ამ რისკების მართვა;
- რა ფორმით ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება (მაგალითად, ანაზღაურება მართული აქტივების სამართლიან ღირებულებას ეფუძნება თუ მიღებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ოდენობას);
- მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და გაყიდვების დროულობა ასევე მნიშვნელოვანია კომპანიის შესაფასებლად.

ბიზნეს მოდელის შეფასება დაფუძნებულია გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებზე, „ყველაზე უარესი“ ან „სტრესული შემთხვევების“ სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ ფულადი ნაკადები ისეთი გზით წარმოიქმნება, რომელიც განსხვავდება ბიზნესმოდელის შეფასების თარიღით ჯგუფის მოლოდინებისგან, ეს არ გამოიწვევს მოცემული ბიზნესმოდელის ფარგლებში დარჩენილი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის ცვლილებას, თუმცა ინფორმაციის გათვალისწინება მოხდება მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების (SPPI) ტესტირება

კლასიფიკაციის შემდეგ ეტაპზე ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს, რათა დაადგინოს, აკმაყოფილებს თუ არა ისინი ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირებას.

„ძირითადი თანხა“ ტესტირების მიზნებისთვის განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას და შეიძლება შეიცვალოს ფინანსური აქტივის სასარგებლო გამოყენების მანძილზე (მაგალითად, იმ შემთხვევაში, თუ ხორციელდება გადახდები ძირითადი თანხის დასაფარადა ან პრემიუმის/ დისკონტის ამორტიზაცია). ფულის

დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკის ანაზღაურება პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტებია. იმისათვის, რომ განისაზღვროს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას, ჯგუფი მიმართავს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებს, როგორიცაა ვალუტა, რომელშიც გამოსახულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც დადგენილია საპროცენტო განაკვეთი.

ამისგან განსხვავებით, სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ითვალისწინებს არაარსებითზე მეტ რისკს ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვალებადობას, რომლებიც არ უკავშირდება ძირითად სახელშეკრულებო

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ლ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარიგებას, არ წარმოქმნის ისეთ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხის და დაუფარავ ბალანსზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს. ასეთ შემთხვევებში ფინანსური აქტივი უნდა შეფასდეს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული გაცემული სესხები

მოცემული აქტივები წამოიქმნება მომხმარებლისთვის სესხების გაცემიდან, რომლის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ მოხმარების ვადაზე.

ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში

წილობრივ ინსტრუმენტებში ფლობილი ყველა ინვესტიცია და ამგვარ ინვესტიციებზე დადებული ხელშეკრულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულისგან სალაროში და ბანკებში განთავსებულ მიმდინარე ანგარიშებზე არსებული ფულისგან, რომლებიც ექვემდებარება ფასის შეცვლის მცირედ რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. კომპანია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების გაუფასურებას ახდენს ფასს-9 ის შესაბამისად.

ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება

სავაჭრო მოთხოვნების და საკონტრაქტო აქტივების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების და საკონტრაქტო აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. ჯგუფი საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების და საკონტრაქტო აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები და საკონტრაქტო აქტივების აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნების და საკონტრაქტო აქტივების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე აღიარდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით. ჯგუფი ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ფინანსური აქტივის საწყის აღიარებასთან შედარებით. იმ შემთხვევაში თუ ადგილი არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ჯგუფი აფასებს 12 თვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს სრულ საპროცენტო შემოსავალს. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შემთხვევაში, ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და აღიარდება სრული საპროცენტო შემოსავალი. საკრედიტოდ გაუფასურებული სესხებისთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და აღიარდება წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე, ჯგუფი მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს სხვა ფინანსური ვალდებულებების“

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ლ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს, საიჯარო ვალდებულებებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, საწყისი აღიარებისას, შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება, თუ:

- ამოწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი, ან კონტროლი აქტივებზე, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. შემდგომი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და კომპანიის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ნაწილობრივ ან სრულად მას შემდეგ, რაც ჯგუფი შეწყვეტს თანხის ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილი ზარალის რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ ემატება რეზერვს და შემდგომ გამოიქვითება საერთო საბალანსო ღირებულებიდან. შემდგომ პერიოდში თანხის ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები გაიქვითება და ნეტო თანხა ნაჩვენებია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, იმ შემთხვევაში თუ მიმდინარე პერიოდში არსებობს იურიდიული ძალის მქონე უფლება, რომ მოხდეს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვა და არსებობს განზრახვა, რომ მოხდეს ვალდებულების გასწორება ან აქტივის რეალიზაცია ერთდროულად ნეტო თანხაზე.

(მ) მარაგები

მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის ყველზე დაბალი ღირებულებით. მარაგების ღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მეთოდის გამოყენებით და შეიცავს დანახარჯებს, რომელიც დაკავშირებულია აქტივის შეძენასთან და მის არსებული სამუშაო მდგომარეობაში მიყვანასთან. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ბიზნესის ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას არსებული აქტივის გასაყიდ ფასს გამოკლებული დანახარჯები, დაკავშირებული აქტივის გაყიდვასთან.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(მ) მარაგები (გაგრძელება)

ყოველ საანგარიშო თარიღზე, მარაგები ფასდება გაუფასურებაზე. თუ მარაგები გაუფასურდა, საბალანსო ღირებულება მცირდება მის გასაყიდ ფასამდე, გამოკლებული სარეალიზაციო ხარჯები და გაუფასურების ზარალი დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგება-ზარალში.

(ნ) იჯარები

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ჯგუფი აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ჯგუფი აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ჯგუფის საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე.

ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ჯგუფის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ნ) იჯარები (გაგრძელება)

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივის ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება იჯარის ვადის შესაბამისად.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

როცა ჯგუფი ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან;

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ნ) იჯარები (გაგრძელება)

- საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადის კონტრირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

ჯგუფი არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტი აღრიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს ჯგუფმა გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღრიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

(ო) დივიდენდები

დივიდენდების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც წარმოშობილია მათი გადახდის იურიდიული მოვალეობა. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და შესაბამისი თანხით მცირდება კაპიტალი. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებამდე გამოქვეყნებული დივიდენდები განიმარტება ბალანსის შემდგომ მოვლენებში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(პ) ანარიცხები და პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა ჯგუფიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა ჯგუფში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ჯგუფში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს ჯგუფიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ ჯგუფს არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- კანონმდებლობიდან; ან
- სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან. კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:
- წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიაჩნის სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

(ჟ) მიმდინარე და გრძელვადიანი მუხლები

ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ინდივიდუალურად ასახა აქტივები და ვალდებულებები მიმდინარე/გრძელვადიანი კლასიფიკაციის საფუძველზე. კომპანიამ აქტივი განიხილა როგორც მოკლევადიანი თუ იგი:

- აქტივს ძირითადად ფლობს სავაჭრო დანიშნულებით;
- აქტივის ღირებულების რეალიზებას ვარაუდობს, ან მიზნად ისახავს მის გაყიდვას ან მოხმარებას ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- აქტივის ღირებულების რეალიზებას ვარაუდობს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- აქტივი არის ფულადი სახსრები ან ფულადი სახსრების ეკვივალენტი, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მისი გაცვლა ან ვალდებულების დასაფარად გამოყენება შეზღუდულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ სულ მცირე თორმეტი თვით მაინც.

სხვა დანარჩენი აქტივები კლასიფიცირებულია როგორც გრძელვადიანი აქტივები.

ვალდებულება მოკლევადიან ვალდებულებად მიიჩნევა თუ:

- მისი დაფარვა მოსალოდნელია ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ძირითადად, გამოიყენება სავაჭრო დანიშნულებით;
- უნდა დაიფაროს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში; ან
- საწარმოს არ გააჩნია ვალდებულების დაფარვის გადავადების უპირობო უფლება, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში.

სხვა დანარჩენი ვალდებულებები კლასიფიცირებულია როგორც გრძელვადიანი ვალდებულებები.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(რ) სამართლიანი ღირებულების დადგენა

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აფასებს ფინანსურ ინტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას.

- **დონე 1 ფინანსური ინსტრუმენტები** - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები დაუკორექტირებელი კვოტირებული ფასები აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებზეც კომპანიას აქვს წვდომა გაზომვის თარიღამდე. კომპანიას მხოლოდ მაშინ მიაჩნია ბაზარი აქტიურად თუ არსებობს სათანადო სავაჭრო საქმიანობები შესაბამისი მოცულობითა და ლიკვიდურობით იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების და როდესაც საბალანსო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია სავალდებულო და გამოყენებადი ფასების კვოტები. მონაცემები რომლებიც გამოყენებულ იქნა შეფასებაში არის დაუკორექტირებელი კვოტირებული ფასი, აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებსაც კომპანიას აქვს წვდომა გაზომვის თარიღთან.

ჯგუფი აქტიურად მიიჩნევს ბაზრებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საკმარისი სავაჭრო საქმიანობა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მოცულობისა და ლიკვიდურობის თვალსაზრისით და როდესაც არსებობს ბალანსის თარიღის სავალდებულო და განხორციელებადი ფასები.

- **დონე 2 ფინანსური ინსტრუმენტები** - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები და რომლებიც არის არსებითი, გამომდინარეობს უშუალოდ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია ინსტრუმენტის მთელი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. ასეთი საშუალებები მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კვოტირებულ ფასებს, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთის მრუდი, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედი.

- **დონე 3 ფინანსური ინსტრუმენტები** - ისინი რომლებიც მოიცავენ ერთს ან მეტ არასაბაზისო მონაცემებს რომელიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის.

(ს) საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ჯგუფის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

(ტ) ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდგომ

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ ცვლილების დამტკიცება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(უ) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის სტანდარტები თანხვედრაშია იმ სტანდარტებთან, რომელიც გამოყენებული იყო 2023 წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რომლითაც კომპანიებს მოეთხოვათ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია (და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა). შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განიმარტა, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია არსებითად ჩაითვლება, თუ მის გარეშე ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლები ვერ შეძლებენ გაგებას ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული სხვა არსებითი ინფორმაციის. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, თუ რა ინფორმაცია ჩაითვლება არსებითად საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ხდიდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ გაურკვეველს. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ასევე შეიცვალა ფასს-ის პრაქტიკული დებულება 2 „არსებითობის განსჯის განხორციელება“, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განსაზღვრა (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ).

ცვლილებების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2024 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ გამოუყენებია, არის შემდეგი: ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (თავდაპირველად გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და შემდგომში შესწორებულია 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.).
- ბასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ შესწორებები: მიმწოდებლის საფინანსო შეთანხმებები (გამოცემულია 2023 წლის 25 მაისს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის);

თუ ეს სხვაგვარად არ არის აღწერილი, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებენ ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან ისეთ შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და წლის ბოლოს სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილ შემოსავალსა და ხარჯებზე. შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვა ხდება უწყვეტად. ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც გარემოებათა გათვალისწინებით მიზანშეწონილად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამგვარი შეფასებებისგან სხვადასხვა დაშვებებისა თუ პირობების მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ფინანსური შედეგებისთვის.

ძირითადი საშუალებების საექსპლუატაციო ვადები

ძირითადი საშუალებები იცვითება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს კომპანია აქტივიდან სარგებლის მიღებას. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ვარიაციები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში. სააღრიცხვო შეფასებებში ცვლილება აღირიცხება პერსპექტიულად.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რომელიც აღირიცხულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა და შეფასების პროცესი

წილობრივ ინსტრუმენტებში განხორციელებული ინვესტიციები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში გამოყენებული მონაცემები წარმოადგენს არადაკვირვებად მონაცემებს და შეფასება განხორციელდა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის იერარქიაში მე-3 დონის ინფორმაციის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ვარიაციები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში.

მარაგების გაუფასურება

მარაგები შეფასებულია თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით, ჯგუფი იყენებს შეფასებებს მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულების დასადგენად ყოველი საანგარიშო წლის ბოლოს. მარაგების ვარგისიანობის ვადის გათვალისწინებით, კომპანია აფასებს დამკველზე და რთულად რეალიზებადი ერთეულების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას საანგარიშო პერიოდის ბოლოს და შემდგომ ნაწილობრივ ჩამოწერს მარაგების თვითღირებულებას წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე. მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება ძირითადად ეფუძნება დაშვებას მომავალ მოთხოვნაზე დროის განსაზღვრულ პერიოდში.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციები

ჩვეულებრივად, ჯგუფი აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მოითხოვს, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველ აღიარებას მათი სამართლიანი ღირებულებით. მსჯელობა გამოიყენება იმის გასასაზღვრათ შეესაბამება თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო თუ არა საბაზრო ღირებულებას, იმ შემთხვევაში, როდესაც მსგავსი ტრანზაქციისთვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი.

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

5. ამონაგები

მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
აღიარებული დროთა განმავლობაში		
ამონაგები მომსახურებიდან	25,968	35,555
ამონაგები სპეცტექნიკით მომსახურებიდან	231	534
აღიარებული დროის გარკვეულ მომენტში		
ამონაგები პროდუქციის რეალიზაციიდან	4,667	11,455
სულ ამონაგები	30,866	47,544

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ამონაგებს მომსახურებიდან პროექტების მიხედვით.

პროექტის დასახელება	2023	2022
ზედა რუ	16,315	352
ენგურჰესი	3,471	9,745
გურია ფიშ ფარმინგ	3,072	693
ხრამჰესი	2,147	938
ზაჰესი	376	-
ვარდნილჰესი	211	-
წყალტუბო-ახალციხე	201	-
მტკვარიჰესი	-	481
გარდაბანი	-	23,113
სხვა	175	233
სულ ამონაგები მომსახურებიდან	25,968	35,555

გრძელვადიანი ხელშეკრულებებისთვის შესრულებული მომსახურების ღირებულების ანაზღაურება ეფუძნება შუალედურ მიღება-ჩაბარების აქტებს. შუალედური მიღება-ჩაბარების ღირებულების 5-10% იფარება გადახდილი ავანსიდან, ხოლო 5-10% წარმოადგენს შეჩერებულ თანხებს, რომელიც გადასახდელია საბოლოო მიღება-ჩაბარებისას.

ცხრილი გვიჩვენებს საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში აღიარებულ ამონაგებს, რომელიც მოიცავს შესაძარის პერიოდში აღიარებულ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებას.

	2023	2022
1 იანვარი	12,271	24,405
ავანსის მიღება	9,875	7,033
აღიარებული ამონაგები	(6,368)	(16,235)
ამონაგებთან დაკავშირებული გადასახადი	(1,146)	(2,922)
31 დეკემბერი	14,632	12,281

შემდეგი ცხრილი გვიჩვენებს საკონტრაქტო აქტივის მოძრაობას.

	2023	2022
1 იანვარი	-	2,344
რეკლასიფიკაცია მოთხოვნებში	-	(2,344)
31 დეკემბერი	-	-

ჯგუფს როგორც შენიშვნა 2 -შია მოხსენიებული გაფორმებული აქვს კონტრაქტები, რომელთა საფუძველზე მნიშვნელოვანი შემოსავლის გენერირება იგეგმება მომავალ პერიოდებში.

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

6. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება

რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
მომსახურების ხარჯები	22,084	11,292
სერვისის გასაწევად გამოყენებული მარაგების დანახარჯები	11,179	20,503
მოკლევადიანი იჯარის ხარჯი	2,362	1,108
პერსონალის ხარჯი	1,856	1,436
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	1,626	2,263
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	1,340	5,942
ნელა მოძრავი მარაგების რეზერვი	1,138	(103)
ფინანსური გარანტიის ხარჯი	859	849
სხვა	58	499
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	42,502	43,789

7. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
ხელფასის ხარჯი	2,982	4,077
სერვისის ხარჯი	866	541
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	575	755
კომუნალური ხარჯი	174	210
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	144	207
სხვა ხარჯები	295	594
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	5,036	6,384

8. სხვა საოპერაციო შემოსავალი, წმინდა

სხვა საოპერაციო შემოსავლები, წმინდა 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
ფინანსური აქტივების (გაუფასურება) / აღდგენა	2,393	(623)
გაცემული ავანსების (ჩამოწერა) / აღდგენა	525	(412)
ვალის პატივით მიღებული შემოსავალი	15	1,780
სხვა	54	225
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი, წმინდა	2,987	970

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

9. სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი, წმინდა

სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები, წმინდა 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
მოგება/(ზარალი) ძირითადი საშუალებების რელიზაციიდან	673	624
გაცემული სესხების (გაუფასურება)/აღდგენა	(606)	31
ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებიდან მიღებული შემოსულობა	-	1,198
სულ სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი, წმინდა	67	1,853

10. წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან

წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული მოგება	113	3,336
კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული ზარალი	(1,018)	(3,853)
სულ წმინდა ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან	(905)	(517)

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

11. ძირითადი საშუალებები

ჯგუფის ძირითადი საშუალებები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

ისტორიული ღირებულება	მიწა	შენობა- ნაგებობები	სატრანსპორტო საშუალებები	მანქანა- დანადგარები	ოფისის ინვენტარი	აქტივის გამოყენების უფლება	სულ
იანვარი 1, 2022	2,235	5,166	17,041	13,991	1,356	363	40,152
შემოსვლა	225	880	2,033	148	121	-	3,407
შიდა მოძრაობა	-	-	363	-	-	(363)	-
გასვლა	-	-	(3,127)	(1,283)	(137)	-	(4,547)
დეკემბერი 31, 2022	2,460	6,046	16,310	12,856	1,340	-	39,012
შემოსვლა	-	-	213	84	7	-	304
გასვლა	-	-	(3,064)	(208)	(23)	-	(3,295)
დეკემბერი 31, 2023	2,460	6,046	13,459	12,732	1,324	-	36,021
აკუმულირებული ცვეთა							
იანვარი 1, 2022	-	(2,107)	(10,197)	(8,094)	(979)	(67)	(21,444)
ცვეთა	-	(176)	(1,662)	(966)	(192)	(11)	(3,007)
შიდა მოძრაობა	-	-	(78)	-	-	78	-
გასვლა	-	-	1,902	629	118	-	2,649
დეკემბერი 31, 2022	-	(2,283)	(10,035)	(8,431)	(1,053)	-	(21,802)
ცვეთა	-	(172)	(1,068)	(801)	(142)	-	(2,183)
გასვლა	-	-	978	164	20	-	1,162
დეკემბერი 31, 2023	-	(2,455)	(10,125)	(9,068)	(1,175)	-	(22,823)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი 2022	2,460	3,763	6,275	4,425	287	-	17,210
31 დეკემბერი 2023	2,460	3,591	3,334	3,664	149	-	13,198

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები სრულად წარმოადგენს ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხის უზრუნველყოფას.

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

12. არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის არამატერიალური აქტივები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

საბალანსო ღირებულება	პროგრამა	ლიცენზია	სხვა	სულ
იანვარი 1, 2022	722	566	86	1,374
შემოსვლა	173	-	-	173
გასვლა	(24)	(562)	(14)	(600)
დეკემბერი 31, 2022	871	4	72	947
შემოსვლა	95	21	-	116
გასვლა	-	(16)	-	(16)
დეკემბერი 31, 2023	966	9	72	1,047
დაგროვილი ამორტიზაცია				
იანვარი 1, 2022	(125)	(536)	(44)	(705)
მიმდინარე წლის ამორტიზება	(9)	(4)	(1)	(14)
გასვლა	20	548	12	580
დეკემბერი 31, 2022	(114)	8	(33)	(139)
მიმდინარე წლის ამორტიზება	(16)	-	(1)	(17)
გასვლა	-	15	-	15
დეკემბერი 31, 2023	(130)	23	(34)	(141)
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
31 დეკემბერი 2022	757	12	39	808
31 დეკემბერი 2023	836	32	38	906

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მდგომარეობით, არამატერიალური აქტივები სრულად წარმოადგენს საქართველოს ბანკისგან მიღებული სესხის უზრუნველყოფას.

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	2023	2022
სავაჭრო მოთხოვნების გრძელვადიანი ნაწილი	598	309
სავაჭრო მოთხოვნების მოკლევადიანი ნაწილი	10,903	14,342
სულ	11,501	14,651
საექვო ვალების რეზერვი	(2,379)	(4,771)
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები და საკონტრაქტო აქტივი	9,122	9,880
გადახდილი ავანსები	1,449	3,013
ავანსები პერსონალზე	-	30
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	1,446	1,231
სულ მოთხოვნები	12,017	14,154

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	(4,771)	(4,148)
მიმდინარე პერიოდის გაუფასურების ხარჯი/(აღდგენა)	2,392	(623)
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(2,379)	(4,771)

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

კოლექტიური მეთოდით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესაფასებლად, ჯგუფმა დააჯგუფა ერთი და იგივე საკრედიტო რისკის და ხანდაზმულობის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და საკონტრაქტო აქტივები. ჯგუფი ადგენს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს გაწეული ზარალის მისეულ შეფასებას სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში. ამ რეზერვის მთავარი კომპონენტები მოიცავს ზარალის სპეციფიკურ კომპონენტს, რომელიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან დამოკიდებულებებს და კოლექტიური ზარალის კომპონენტს უკავშირდება, რომელიც დგინდება მოთხოვნის ვადაგადაცილებიდან ჩამოწერამდე თანმიმდევრულ ეტაპებს შორის გადასვლის ალბათობაზე დაფუძნებული, პატარა ნაშთების დიდი ოდენობისთვის.

ჯგუფი იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესაფასებლად, რომლისთვისაც გამოიყენა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალს ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ ჯგუფი აფასებს ისეთი მეთოდით რომელიც ასახავს: მიუკერძოებელ და ალბათობებით შეწონილ ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით; ფულის დროითი ღირებულების; გონივრულ და ღირებულ ინფორმაციას წარსული მოვლენების, მიმდინარე პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი დანახარჯების ან ძალისხმევის გარეშე.

სარეზერვო ანგარიში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში გამოიყენება გაუფასურების ზარალის აღრიცხვისთვის, სანამ კომპანია არ მიიღებს დამაკმაყოფილებელ მტკიცებულებას იმისას, რომ შეუძლებელია მართებული თანხის ამოღება; ასეთ შემთხვევაში, თანხა მიიჩნევა უიმედოდ და ჩამოიწერება პირდაპირ ფინანსურ აქტივთან მიმართებაში. კომპანიას სჯერა, რომ არ არის აუცილებელი გაუფასურების რეზერვი ვადაგადაცილებულ სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში, გარდა უკვე გათვალისწინებულისა.

ცხრილი გვიჩვენებს სავაჭრო მოთხოვნებისა და საკონტრაქტო აქტივის ვადაგადაცილებას და მოსალოდნელი გაუფასურების ანარიცხს:

		2023		2022	
გაუფასურების განაკვეთი		მოთხოვნა	რეზერვი	მოთხოვნა	რეზერვი
გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნები	0%	597	-	309	-
მიმდინარე	0%	7,144	-	5,892	-
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	10%	430	(43)	3,026	(303)
31-90 დღის ვადაგადაცილება	20%	406	(81)	273	(55)
91-180 დღის ვადაგადაცილება	50%	1,228	(614)	1,178	(589)
181-365 დღის ვადაგადაცილება	70%	185	(130)	496	(347)
365 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	100%	1,511	(1,511)	3,477	(3,477)
სულ მოთხოვნები		11,501	(2,379)	14,651	(4,771)
გაუფასურების რეზერვი		(2,379)		(4,771)	
წმინდა მოთხოვნები		9,122		9,880	

14. სხვა აქტივები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივების ღირებულება შეადგენს 16,049 ლარს (2022 – 0 ლარი) და წარმოქმნილია კონტრაგენტი ჯგუფის მხრიდან საბანკო გარანტიის უკანონო გამოთხოვის შედეგად, რასთან დაკავშირებითაც მიმდინარეობს, პროცესი რომლის დასრულების შემდეგაც უკან დაბრუნდება აღნიშნული თანხა.

15. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში

ჯგუფი ფლობს 40%-იან წილს შპს ჰევი ექვიფმენტში, აღნიშნულ კომპანიაში აქციონერთა ხმის უფლება განაწილებულია წილის პროპორციულად. ხელმძღვანელობის შეფასებით, ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა და შეძენილ კომპანიას განიხილავს, როგორც მეკავშირე საწარმოს.

ცხრილი გვიჩვენებს ფინანსურ ინფორმაციას, რომელიც ასახულია მეკავშირე საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებაში 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

შპს ჰევი ექვიფმენტი	მთლიანი აქტივები	მთლიანი ვალდებულებები	შემოსავალი	მოგება	წილი საწარმოში
2023 წელი	7,359	(486)	2,868	1,284	40%
2022 წელი	6,002	(402)	1,377	514	40%

მეკავშირე საწარმოს საბალანსო ღირებულების რეკონსილაცია წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
1 იანვარი	4,921	4,715
წილი მეკავშირის მოგებაში	514	206
31 დეკემბერი	5,435	4,921

16. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში

წილობრივ ინსტრუმენტებში ფლობილი ინვესტიციების შესახებ 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

კომპანია		2023	2022
სს საქართველოს სავაჭრო ცენტრი	სამართლიანი ღირებულება	3,047	3,047
სს ორბელი-91	სამართლიანი ღირებულება	65	65
სს გრეიფრუტი	სამართლიანი ღირებულება	-	-
სს ორბელი ტრანსი	სამართლიანი ღირებულება	2,140	2,140
სულ ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში		5,252	5,252

წილობრივ ინსტრუმენტებში ფლობილი პროცენტების შესახებ 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იხილეთ 1-ლი განმარტებითი შენიშვნა. ხელმძღვანელობის შეფასებით კომპანიას არ გააჩნია მნიშვნელოვანი გავლენა მოცემულ ინვესტიციებზე.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ფლობილი პროცენტების შესახებ 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იხილეთ 1-ლი განმარტებითი შენიშვნა. ხელმძღვანელობის შეფასებით კომპანიას არ გააჩნია მნიშვნელოვანი გავლენა მოცემულ ინვესტიციებზე.

არსებულ წილობრივ ინვესტიციის ოდენობაში დამატებითი ცვლილება არ მომხდარა და კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ასევე მომხდარა აღნიშნული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება, მათი ბოლო შეფასებიდან, რომელიც განხორციელდა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

17. მარაგები

მარაგები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენს სამშენებლო პროექტების განსახორციელებლად არსებულ მარაგებს.

	2023	2022
ნედლეული და მასალები	9,239	8,936
მოძველებული მარაგების ანარიცხი	(2,962)	(1,824)
სულ მარაგები	6,277	7,112

მოძველებული მარაგების ანარიცხის მოძრაობა 2023 და 2022 წლებში გამოიყურება შემდეგი სახით:

	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარი	1,824	1,927
შემოსვლა	1,488	440
გასვლა	(350)	(543)
ნაშთი 31 დეკემბერი	2,962	1,824

18. გაცემული სესხები

ჯგუფის მიერ გაცემული სესხები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
დაკავშირებული მხარეები	1,250	1,245
სხვა ორგანიზაციები	351	351
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები	1,601	1,596
გრძელვადიანი გაცემული სესხი დაკავშირებულ მხარეზე	-	-
სულ გაცემული სესხები	1,601	1,596
გაუფასურების რეზერვი დაკავშირებულ მხარეებზე	(1,245)	(694)
გაუფასურების რეზერვი სხვა ორგანიზაციებზე	(351)	(297)
წმინდა გაცემული სესხები	5	605

შემდეგი ცხრილი გვიჩვენებს გაცემულ სესხებს საკრედიტო დონეების მიხედვით:

	გაცემული სესხები	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა გაცემული სესხები
2023 წლის 31 დეკემბერი			
დონე 1	5	(1)	4
დონე 3	1,596	(1,595)	1
სულ	1,601	(1,596)	5
2022 წლის 31 დეკემბერი			
დონე 1	617	(12)	605
დონე 3	979	(979)	-
სულ	1,596	(991)	605

ცხრილი გვიჩვენებს გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობას:

	2023	2022
ბალანსი წლის დასაწყისში	(991)	(1,023)
მიმდინარე პერიოდის გაუფასურების ხარჯი(აღდგენა)	(605)	32
სულ 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,596)	(991)

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

19. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ჯგუფის ფული და ფულის ეკვივალენტები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფულადი სახსრები სალაროში (ლარში დენომინირებული)	-	1
მოთხოვნისას გადასახადელი საბანკო ბალანსები:		
ევროში დენომინირებული	1,656	145
ლარში დენომინირებული	193	128
აშშ დოლარში დენომინირებული	53	1
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,902	275

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ბანკებსა და ფინანსური ინსტიტუტებში, რომლებსაც Fitch- ის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ შეფასებები BB- (გრძელვადიანი რეიტინგი) და B (მოკლევადიანი რეიტინგი). ჯგუფი არ მოელოა, რომ რომელიმე კონტრაქტის ვერ შეძლების მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ მის ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი, მისი კონტრაქტების გარე საკრედიტო რეიტინგებზე დაყრდნობით.

20. აღებული სესხები

ჯგუფის სასახო ვალდებულებები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	ვალუტა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
საბანკო სესხები ცვალეზადი პროცენტით	ევრო	-	3,934
სხვა სესხები ფიქსირებული პროცენტით	ევრო	-	829
სხვა სესხები ფიქსირებული პროცენტით	აშშ დოლარი	-	2,595
სხვა სესხები ფიქსირებული პროცენტით	ლარი	-	1,216
სულ გრძელვადიანი სესხები და საიჯარო ვალდებულებები		-	8,574
საბანკო სესხები ცვალეზადი პროცენტით	ევრო	15,421	3,152
საბანკო სესხები ცვალეზადი პროცენტით	აშშ დოლარი	16,147	-
სხვა სესხები ფიქსირებული პროცენტით	ევრო	921	-
სხვა სესხები ფიქსირებული პროცენტით	აშშ დოლარი	2,801	-
სხვა სესხები ფიქსირებული პროცენტით	ლარი	1,410	248
სულ მოკლევადიანი სესხები და საიჯარო ვალდებულებები		36,700	3,400
სულ		36,700	11,974

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითად საშუალებებში შემავალი შენობები, საინვესტიციო ქონება, მთელი მოძრავი ქონება და არამატერიალური აქტივები წარმოადგენს ფინანსური ინსტიტუტებისგან აღებული სესხის უზრუნველყოფას. აღნიშნული სესხების საპროცენტო განაკვეთები მერყეობს 10-12 %-ების ფარგლებში, ხოლო საბოლოო დაფარვის ვადები 2024-2025 წლებში.

20. აღებული სესხები (გაგრძელება)

ცხრილი გვიჩვენებს სესხებისა და საიჯარო ვალდებულებების მოძაობას:

	2023	2022
საწყისი ნაშთი	11,974	17,368
სესხის აღება	34,426	8,364
პერიოდის საპროცენტო ხარჯი	2,053	1,378
გადახდილი პროცენტი	(1,661)	(923)
გადახდილი ძირი	(10,927)	(11,591)
კურსთაშორის სხვაობის ეფექტი	835	(2,622)
საბოლოო ნაშთი	36,700	11,974

21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ჯგუფის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო ვალდებულებები	6,220	6,870
გადასახდელი ხელფასები	405	483
გადასახდელი დივიდენდები	82	82
სხვა ვალდებულებები	61	56
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	6,768	7,491

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს არ ერიცხებათ პროცენტი. ჯგუფს გააჩნია რისკების მართვის პოლიტიკა, იმისთვის, რომ შესაძლებელი იქნეს ვალდებულებების დროული გადახდა.

22. კაპიტალი

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ავტორიზებული საექციო კაპიტალი ფორმირდება 1,692,366 ჩვეულებრივი აქციებისგან ნომინალური ღირებულებით ერთი აქცია 2.1732 ლარი.

ავტორიზებული აქციები არის სრულად განთავსებული და სრულად ანაზღაურებული.

2023 წელს არ განხორციელებულა დივიდენდების გამოცხადება და გადახდა (2022: 2,642 ლარი).

23. ფინანსური რისკების მართვა

(ა) ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ჯგუფის მენეჯმენტს გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ჯგუფის ფინანსური მხარისთვის. ჯგუფის მენეჯმენტი ყოველთვიური რეპორტების მიმოხილვის საფუძველზე ადგენს დანერგილი პროცესების ეფექტურობასა და იმ მიზნებისა და პოლიტიკის ეფექტურობას შესაბამისობას რომელსაც დანერგილი პროცესები არეგულირებს. რისკის მართვის ფუნქცია კომპანიის შიგნით ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან დაკავშირებით.

ფინანსური რისკი მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს;
- საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და სხვა ფასთა რისკის ჩათვლით), და
- ლიკვიდურობის რისკს.

23. ფინანსური რისკების მართვა

(ა) ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები (გაგრძელება)

ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის პირველადი მიზნებიარის რისკების ლიმიტების დადგენა, და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკების საფრთხე ამ ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქცია არის შიდა პოლიტიკების და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, რათა საოპერაციო და იურიდიული რისკები მინიმუმამდე დავიდეს.

სხვა საქმიანობებთან ერთად ჯგუფი დგას ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან წარმოქმნილ რისკების წინაშე. ეს განმარტებითი შენიშვნა აღწერს ჯგუფის მიზნებს, პოლიტიკებსა და პროცედურებს რისკების მართვისათვის და რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. წინა პერიოდის შემდეგ არ მომხდარა არსებითი ცვლილება რისკების მართვისა და შეფასების მეთოდებში.

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებსა და საიჯარო, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია ჯგუფის ფინანსური უზრუნველყოფა.

ჯგუფს გააჩნია ისეთი ფინანსური აქტივები როგორიცაა მკვაშირე საწარმოში და წილობრივ ინსტრუმენტებში, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, გაცემული სესხები და ფული და ფულის ეკვივალენტები. ცხრილი გვიჩვენებს ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითად კატეგორიებს.

	2023	2022
ინვესტიციები	10,687	10,173
სხვა აქტივები	16,049	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები გაუფასურების გამოკლებით	9,122	9,880
გაცემული სესხები გაუფასურების გამოკლებით	5	605
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,902	275
სულ ფინანსური აქტივები	37,765	20,933
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	6,768	7,491
სესხები	36,700	11,974
სულ ფინანსური ვალდებულებები	43,468	19,465

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის მოითხოვება სამართლიანი ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისათვის ჯგუფი იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

დონე 1: აქტიურ ბაზარზე იდენტური ერთეულის კოტირებული ფასების გამოყენებით (არაკორექტირებული);

დონე 2: თუ ასეთი ფასი არ არსებობს, სხვა პირდაპირ ან არაპირდაპირი ემპერიული მონაცემების მიხედვით, როგორიცაა ისეთი ბაზრის კოტირებული ფასი, რომელიც არ არის აქტიური იმ იდენტური ერთეულისათვის, რომელსაც სხვა მხარე ფლობს, როგორც აქტივს.

დონე 3: არასაბაზრო მონაცემების საფუძველზე. თუ პირველ და მეორე დონეებში აღწერილი ემპერიული ფასები არ არსებობს, მაშინ ხდება შეფასების სხვა მეთოდების გამოყენება;

სამართლიანი ღირებულების კლასიფიკაცია დონეებად დამოკიდებულია გამოყენებული ინფორმაციის დონეზე და სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებაში მის მნიშვნელობაზე. დონეებს შორის გადატანა აისახება იმ პერიოდში, როდესაც ადგილი აქვს ასეთ მოვლენას.

23. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის

გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. ჯგუფი ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად.

პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. პროცენტის მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის.

ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არის ლიკვიდური და ხასიათდება მოკლევადიანობით ან აქვს ფიქსირებული ან მცოცავი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

მიღებული სესხების მეორე დონის მიხედვით შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას. დისკონტირების განაკვეთი მერყეობს 7.5%-დან 10%-მდე, რომელიც ემთხვევა საბაზრო განაკვეთს.

საიჯარო ვალდებულებების მესამე დონის მიხედვით შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას. დისკონტირების განაკვეთი მერყეობს 22%-დან 24%-მდე, რომელიც ემთხვევა საბაზრო განაკვეთს.

გაცემული სესხების მესამე დონის მიხედვით შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას. დისკონტირების განაკვეთი მერყეობს 10%-დან 15%-მდე, რომელიც ემთხვევა საბაზრო განაკვეთს. სავაჭრო მოთხოვნების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დაფარვის მოკლე ვადის გამო შეესაბამება მათ საბალანსო ღირებულებას. ფულისა და ფულის ეკვივალენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით. სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

(დ) კაპიტალის მართვა

ჯგუფი თავის კაპიტალთან დაკავშირებულ რისკს მართავს იმისათვის, რომ უზრუნველყოს ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა და ამავდროულად დაინტერესებული მხარეების უკუგების მაქსიმიზაცია, მოზიდული და საკუთარი კაპიტალის ოპტიმალური ბალანსის დაცვის გზით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა რეგულარულად მიმოიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. ასეთი განხილვების ფარგლებში, კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ კომპანია აბალანსებს მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურას დივიდენდების გაცემით, აღებული სესხის თანხით კაპიტალის ზრდით და არსებული სესხების დაფარვით.

(ე) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში. ჯგუფის საფრთხეს საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით განაპირობებს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები. ჯგუფის საკრედიტო რისკი, ძირითადად განპირობებულია სავაჭრო მოთხოვნებიდან, საკონტრაქტო აქტივებიდან, გაცემული სესხებიდან, ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან (გარდა ნაღდი ფულისა).

23. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

(ე) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძველიან ანალიზს, კონტრაგენტის დიდალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის მკაცრ კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას. საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით, ჯგუფი მომხმარებლებს აერთიანებს მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. საკრედიტო რისკის სამართავად კომპანია განიხილავს შემდეგ ფაქტორებს: მომხმარებელი სახელმწიფო ორგანოა თუ კერძო იურიდიული, მომხმარებლების გეოგრაფიულ განაწილებას და წარსულში ფინანსური სიმძნელების არსებობას. მაღალ რისკიანი მომხმარებლები გაერთიანებულია შეზღუდულ მომხმარებელთა ჯგუფში და მათზე რეალიზაცია ხორციელდება წინასწარი ანაზღაურების საფუძველზე. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობას.

	2023	2022
სავაჭრო მოთხოვნები და საკონტრაქტო აქტივები გაუფასურების გამოვლენით	9,122	9,880
სხვა აქტივები	16,049	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	5,435	4,921
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	5,252	5,252
გაცემული სესხები გაუფასურების გამოვლენით	5	605
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,902	275
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა	37,765	20,933

საკრედიტო რისკი საბანკო ანგარიშებთან მიმართებაში უმნიშვნელოა, ვინაიდან სახსრები განთავსებულია კარგი რეპუტაციის მქონე ბანკებში.

ჯგუფის მენეჯმენტი განიხილავს გადაუხდელი სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ანალიზს და მიჰყვება ვადაგადაცილებულ ბალანსებს. მენეჯმენტი შესაბამისად სათანადოდ მიიჩნევს, წარმოადგინოს ხანდაზმულობის და სხვა ინფორმაცია საკრედიტო რისკის შესახებ, როგორც გადმოცემულია შენიშვნაში 13.

(ვ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება იმერყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობის გამო. ჯგუფს წარმოეშვება რისკები გაცვლითი კურსის ცვლილებების გამო, რომელთა ეფექტი მოცემულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

2023	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
ფინანსური აქტივები			
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	4,065	1,408	5,473
სხვა აქტივები	-	16,049	16,049
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,656	53	1,709
სულ ფინანსური აქტივები	5,721	17,510	23,231
ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,545	77	2,622
სესხები	16,342	18,948	35,290
სულ ფინანსური ვალდებულებები	18,887	19,025	37,912
ღია სავალუტო პოზიცია	(13,166)	(1,515)	(14,681)

23. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

(ვ) სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

2022	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
ფინანსური აქტივები			
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	3,574	1,089	4,663
ფული და ფულის ეკვივალენტები	145	1	146
სულ ფინანსური აქტივები	3,719	1,090	4,809
ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,635	401	2,036
სესხები	7,915	2,594	10,509
სულ ფინანსური ვალდებულებები	9,550	2,995	12,545
ღია სავალუტო პოზიცია	(5,831)	(1,905)	(7,736)

(ზ) სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ჯგუფის მგრძნობელობას შესაბამისი უცხოური ვალუტების ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით. საკურსო სხვაობის გავლენა წმინდა მოგებაზე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	დოლარის ეფექტი 2023		ევროს ეფექტი 2023		დოლარის ეფექტი 2022		ევროს ეფექტი 2022	
	ზრდა 20%	შემცირება 20%	ზრდა 20%	შემცირება 20%	ზრდა 20%	შემცირება 20%	ზრდა 20%	შემცირება 20%
მოგება/ზარალი	(303)	303	(2,633)	2,633	(381)	381	(1,166)	1,166

(თ) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. ჯგუფი დგას საპროცენტო რისკის წინაშე, რადგანაც ჯგუფს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე მიღებული სესხები.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზი ჩატარდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის როგორც არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების მიმართ არსებული რისკის საფუძველზე. ცვალეზადი განაკვეთის ვალდებულებების შეთხვევაში, ანალიზი მომზადდა იმის დაშვებით, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ვალდებულების თანხა მთელი წლის განმავლობაში დაუფარავი იყო. 100 საბაზისო ერთეულის გაზრდა (100 საბაზისო ერთეული შეესაბამება 1 პროცენტთან ცვლილებას) ან შემცირება ხდება საპროცენტო განაკვეთის რისკის შიდა ანგარიშგებისას უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობისთვის და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილების შეფასებას, გონივრულობის ფარგლებში.

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვა

ზემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს 1 ცვლადის ცვლილებას იმ დაშვებით, რომ სხვა ცვლადები დარჩება უცვლელი. რეალურად, ცვლადები ერთმანეთთან კორელაციურ კავშირშია და ერთი ცვლადის ცვლილება გავლენას ახდენს სხვა დანარჩენზე. ცვლადებს შორის ურთიერთობა არ არის წრფივი და მცირე ან დიდი ცვლილება შეიძლება არ იყოს გამოსადეგი შედეგების ექსტრაპოლაციისთვის.

23. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

(თ) საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)

მგრძნობელობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს რომ ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები იმართება აქტიურად. შესაბამისად, ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება იყოს განსხვავებული საბაზრო ფაქტორების ცვლილებების დროს. ჯგუფის ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკის მიზანია გაუმჯობესდეს ბაზარზე არასასურველი ცვლილების ეფექტს. საინვესტიციო ბაზრების სწრაფად ცვლილების შესაბამისად, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ინვესტიციების გაყიდვას, საინვესტიციო პორტფელის ცვლილებასა და სხვა დამცავ ქმედებებს. შედეგად, დაშვებების რეალურმა ცვლილებამ შესაძლებელია გავლენა არ მოახდინოს ჯგუფის ვალდებულებებზე.

ზემოთ მოცემული მგრძნობელობის ანალიზი დამატებით შეზღუდულია იმით, რომ დაშვება არის ჰიპოთეტური პოტენციური რისკის დემონსტრაციისთვის და წარმოადგენს კომპანიის მოსაზრებას ბაზრის შესაძლო ცვლილებაზე. რეალურად ბაზრის სამომავლო ცვლილება შეუძლებელია წინასწარ განისაზღვროს.

(ი) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი გულისხმობს, ჯგუფის ვალდებულებების გადახდისუნარიანობას. ჯგუფის ფრთხილად მართავს ლიკვიდურობას, რაც გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულის და მისი ეკვივალენტების ფლობას, აგრეთვე მაღალი ლიკვიდური აქტივების ფლობას, რათა ჯგუფის დროულად გადაიხადოს ყველა საოპერაციო და სასესხო ვალდებულება. შემდეგი ცხრილები შედგენილი იქნა ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით.

2023	ერთ წელზე ნაკლები	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	6,769	6,769
სესხები	37,549	37,549
სულ	44,318	44,318

2022	ერთ წელზე ნაკლები	ერთ წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	7,491	-	7,491
სესხები	3,400	8,574	11,974
სულ	10,891	8,574	19,465

ლიკვიდურობის რისკის სამართვად კომპანია იყენებს საკუთარ ფინანსურ აქტივებს, როგორცაა ფულადი რესურსები.

24. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც განსაზღვრულია ბასს 24 -ით „შენიშვნები დაკავშირებული მხარეების შესახებ“, წარმოადგენს:

მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად ერთი ან მეტი შუამავლის მეშვეობით: აკონტროლებს ან კონტროლდება, ან არის საერთო კონტროლის ქვეშ დაქვემდებარებული კომპანია (მათ შორის, მშობლები, შვილობილი კომპანიები და თანამზრახველები); ფლობს წილს კომპანიაში, რომელიც აძლევს მნიშვნელოვანი გავლენის შესაძლებლობას და რომელსაც აქვს კომპანიაზე ერთობლივი კონტროლი;

ა) პარტნიორი საწარმო - საწარმოები, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა და რომელიც არ არის არც შვილობილი კომპანია და არც ერთობლივი საწარმო.

ბ) ერთობლივი საწარმოები, სადაც კომპანია წარმოადგენს საწარმოს;

გ) კომპანიის ან მისი მშობლის მმართველი პერსონალი.

დ) ოჯახის ახლო წევრები, რომელიც ნახსენებია (ა) ან (დ)-ში;

ე) მხარე, რომელიც კონტროლდება, ერთობლივად კონტროლდება ან განიცდის მნიშვნელოვან გავლენას, ან რომელზეც მნიშვნელოვანი ხმის უფლება აქვს, პირდაპირ ან ირიბად, (დ) ან (ე)-ში ნახსენებ ინდივიდუალებს.

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

24. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ვ) დასაქმების შემდგომი შეღავათების სისტემა თანამშრომლებისთვის ან მხარისთვის, რომელიც არის დაკავშირებული კომპანია.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ინფორმაცია 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ნაშთებისა და ტრანზაქციების შესახებ.

2023 წლის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	მფლობელები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
აქტივები		
გაცემული სესხები	487	189
გაუფასურების რეზერვი	(487)	(186)
წმინდა გაცემული სესხები	-	3
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2	1,264
გაუფასურების რეზერვი	(1)	(8)
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	1	1,256
ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(466)
მოკლევადიანი სესხები	(5,733)	(148)
სულ ვალდებულებები	(5,733)	(614)

2023 წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	მფლობელები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
ამონაგები	6	3,164
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	-	(1,264)
ფინანსური ხარჯი	(410)	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	2,631

2022 წლის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	მფლობელები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
აქტივები		
გაცემული სესხები	487	186
გაუფასურების რეზერვი	(14)	(186)
წმინდა გაცემული სესხები	473	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	4,181
გაუფასურების რეზერვი	-	(8)
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	-	4,173
ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	3,174
მიღებული სესხები	4,640	148
სულ ვალდებულებები	4,640	3,322

სს „ენერგონი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

24. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2022 წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	მფლობელები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
ამონაგები	6	1,293
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	-	(833)
ფინანსური ხარჯი	(465)	-
სხვა შემოსავალი	-	5,686

უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება, რომელიც შესულია ხელფასის ხარჯის კატეგორიაში (შენიშვნა 7), 2023 წლის მიხედვით შეადგენს 1,192 ლარს, ხოლო 2022 წლის მდგომარეობით 1,802 ლარს.

25. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ადგილი ჰქონდა შემდეგ მოვლენებს:

- საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ კომპანიამ დამატებით აიღო სესხი 64,894 ლარის მოცულობით (დაკავშირებული მხარისგან - 19,260 ლარი, ფინანსური ინსტიტუტისგან - 45,634) და საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ დაფარა 58,166 ლარის მოცულობის მიღებული სესხები (დაკავშირებული მხარე - 4,724 ლარი, ფინანსური ინსტიტუტები - 53,442 ლარი). ფინანსური ინსტიტუტებისგან საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ აღებული და დაფარული სესხების ძირითადი ნაწილი წარმოადგენს რესტრუქტურისაციას ლარში.

გარდა ზემოთ აღნიშნული მოვლენისა, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ადგილი არ ჰქონია სხვა მოვლენას, რომელიც საჭიროებს ფინანსური ანგარიშგების შესწორებას ან/და განმარტებით შენიშვნებში ასახვას.

სს ენერგონი

მმართველობის ანგარიშგება

2023 წელი

1. განვითარების გეგმები

ჯგუფის მშობელი კომპანია სს „ენერგონი“, რომელიც დაარსდა 1956 წლის 23 მაისს. 2019 წლის 11 ოქტომბრის შეეცვალა სახელი და სს საქენერგორემონტის ნაცვლად დაერქვა სს ენერგონი. საზოგადოების ძირითად პროფილს წარმოადგენდა ჰიდრო და ელექტრომექანიკური სამუშაოების წარმოება. ათწლეულების მანძილზე ჯგუფის მიერ განხორციელდა მრავალი ჰიდროენერგეტიკული პროექტი მთელი ქვეყნის მასშტაბით. სამუშაოები ითვალისწინებდა ტურბინებისა და გენერატორების მონტაჟს, სადგურების გაშვებას, ჰიდროაგრეგატების რეაბილიტაციასა და მიმდინარე რემონტს. ხანგრძლივი გამოცდილების პერიოდში სს „ენერგონი“ ჩამოყალიბდა დარგის ერთ-ერთ წამყვან კომპანიად საქართველოში. ჯგუფში დღიდან დაარსებისა, სხვადასხვა დროს 5000-ზე მეტი თანამშრომელი მუშაობდა, რომელთა პროფესიონალური ძალისხმევის შედეგია მრავალი ენერგეტიკული ობიექტი ჩვენს ქვეყანაში. დღესდღეობით საზოგადოება წარმოდგენილია ერთმანეთის მონათესავე დარგების მრავალპროფილიან კომპანიად. უკანასკნელი წლების განმავლობაში ძირითად მიმართულებასთან ერთად საზოგადოებამ საქმიანობა დაიწყო მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზების მშენებლობის სფეროში, სადაც დიდი გამოცდილება დააგროვა. ასევე, ჯგუფის მიერ შესრულდა ფართომასშტაბიანი ჰიდროტექნიკური, სარეაბილიტაციო და სამშენებლო სამუშაოები რამოდენიმე ჰიდროელექტროსადგურზე. ჯგუფი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს შრომის უსაფრთხოებას, გარემოზე ზემოქმედებას და შესრულებული სამუშაოების ხარისხს. ჯგუფში 300-მდე მანქანა-მექანიზმი და სპეც-ტექნიკაა, რომლის მეშვეობითაც ურთულესი სამონტაჟო და სამშენებლო სამუშაოები სრულდება. ასევე, ჯგუფის საქმიან ეზოში განთავსებულია ელექტრო და მექანიკური საამქროები, რომლებიც აღჭურვილია სხვადასხვა ტიპის დაზგა-დანადგარებით, ზეგაბარიტული დეტალების დამუშავებისა და წარმოებისათვის.

ჯგუფის სტრუქტურა:

კომპანია	ურთიერთობის სახე	2023	2022	საქმიანობის სახე
შპს ყვავილნარი	შვილობილი	100%	100%	უმოქმედო
შპს ენერგონი ზოტი	შვილობილი	100%	100%	მშენებლობა
შპს ენჯილაინი	შვილობილი	100%	100%	მშენებლობა
შპს ენჯიროული	შვილობილი	100%	100%	მშენებლობა
შპს ენერგონი ფროდაქშენი	შვილობილი	100%	85%	მეტალის კონსტრუქციის წარმოება
შპს ენერგონი ქონსტრაქშენი	შვილობილი	80%	0%	მშენებლობა
შპს ენერგონი თრეიდი	შვილობილი	68%	0%	ვაჭრობა სამშენებლო მასალებით
შპს ჰევი ექვიფმენტი	მეკავშირე	40%	40%	მძიმე ტექნიკით მომსახურება
სს ორბელი ტრანსი	ინვესტიცია	14.11%	14.11%	უძრავი ქონება
სს საქართველოს სავაჭრო ცენტრი	ინვესტიცია	16.47%	16.47%	საიჯარო საქმიანობა
სს ორბელი-91	ინვესტიცია	7.69%	7.69%	ავიჯის წარმოება/უძრავი ქონება
სს გრეიფერტი	ინვესტიცია	2.18%	2.18%	უძრავი ქონება

სს „ენერგონს“ ბოლო ათწლეულების განმავლობაში წარმატებით განხორციელებული არაერთი პროექტი დაუგროვდა, მათ შორის იყო პროექტები, რომლებიც სხვადასხვა უცხოური დონორებისგან ფინანსდებოდა და შესაბამის ზედამხედველობასაც საერთაშორისო საინჟინრო ორგანიზაციები უწევდა. მათი მოთხოვნების დაკმაყოფილება და დასავლური ხარისხით შესრულებული პროექტები, კი კომპანიას აძლევს საბაზს უცხოურ ბაზარზე გასვლაზე იფიქროს და საერთაშორისო პროექტების უცხო ქვეყნებში განხორციელებაც დაიწყოს.

სს „ენერგონი“ აქტიურად სარგებლობს საქართველოში მოღვაწე ფინანსური ინსტიტუტების მიერ შემოთავაზებული საკრედიტო პროდუქტებით. ამ სახსრებით ჯგუფი აფინანსებს კაპიტალურ დანახარჯებსა და ყოველდღიურ ოპერაციებს. მომავალში, აქციონერები და მენეჯმენტი განიხილავენ დაფინანსების ისეთი წყაროსთვის მიმართვას, როგორც არის ფასიანი ქაღალდების გამოშვება. საქართველოში ფასიანი ქაღალდები დღემდე გამოშვებული აქვთ ქვეყნის მოწინავე კომპანიებს სხვადასხვა დარგში. სს „ენერგონში“, რომელიც მუდამ იყო ამბიციური და თანამედროვე ორგანიზაცია, დიდ იმედს გამოთვქვამთ, რომ მალე შევუერთდეთ ამ სიას.

აღსანიშნავია, რომ ჯგუფის საქმიანობის პორტფელი მუდამ მზარდია და ცდილობს დაიმკვიდროს მყარი პოზიცია სხვადასხვა სფეროებში. მაგალითისათვის, კომპანიამ 2023 წელს დაარსა შვილობილი ორგანიზაცია, რომელიც დაკავებულია საერთაშორისო ვაჭრობით და 1 წლის არსებობის მანძილზე მნიშვნელოვნად გაიზარდა.

სს „ენერგონის“ შვილობილი საწარმოები არაარსებითია და სხვაობა ინდივიდუალურ და კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებებს შორის ასევე არის არაარსებითი, შესაბამისად ხელმძღვანელობა არ წარადგენს ინდივიდუალურ მმართველობის ანგარიშგებას.

1. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

2019 წლიდან მიმდინარეობს სააღრიცხვო სისტემის სრულყოფა და შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტურობის გაზრდა. აქტიურ ფაზაშია შესული ახალი ERP სისტემის დანერგვის პროცესი. 2022 წლის ბოლოს, გაეშვა პროგრამის სატესტო ვერსია. ამ ეტაპზე გარკვეული დეპარტამენტები უკვე მუშაობენ ახალ სააღრიცხვო პროგრამაში. 2025 წლის დასაწყისში კი კომპანიამ სრული დატვირთვით ახალ სოფტში უნდა განაგრძოს მუშაობა.

ვინაიდან ჯგუფი ოპერირებს შრომის უსაფრთხოების მაღალი რისკის სექტორში, ჯგუფის პრიორიტეტი არის თანამშრომელთა უსაფრთხოების დაცვა. ამისათვის მუდმივად ხორციელდება თანამშრომელთა გაცნობა უსაფრთხოების წესებთან და ამ მოთხოვნების დაცვის კონტროლი.

ჯგუფი ახორციელებს ახალგაზრდა კადრების მოზიდვას, მათ სტაჟირებას და დასაქმებას, რადგან ჯგუფის სტრატეგიაა მუდმივი ზრდა და განვითარება.

ჯგუფი მომხმარებლებს სთავაზობს შემდეგი სახის მომსახურებებს:

- ჰიდროაგრეგატების მონტაჟს, რეაბილიტაციასა და მიმდინარე რემონტს;
- მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზების მშენებლობასა და ქვესადგურების მოწყობას;
- ჰიდროტექნიკურ სამშენებლო სამუშაოებს;
- ჰიდროელექტროსადგურებისათვის ტურბინებისა და გენერატორების მიწოდება-მონტაჟი, კაპიტალური შეკეთება და სრული რეაბილიტაცია;
- ჰიდრო და თბო სადგურებისთვის სხვადასხვა მოწყობილობა დანადგარების მიწოდება, მონტაჟი, სრული რეაბილიტაცია-აღდგენა;
- თბოსადგურების საქვაბეების სრული რეაბილიტაცია, კაპიტალური შეკეთება;
- ყველა ტიპის და სიმძლავრის გენერატორის პოლუსების აღდგენა-რეაბილიტაცია;
- სხვადასხვა ტიპის და წნევის გაზსადენის და წყალსადენების მშენებლობა;
- სხვადასხვა დიამეტრის სფერული და დისკური საკეტების მიწოდება-მონტაჟი და კაპიტალური შეკეთება;
- სხვადასხვა დაწნევის კაშხლების წყალსაშვები და უქმსაშვები ფარების სრული აღდგენა-რეაბილიტაცია, ახლების დამზადება;
- სხვადასხვა სიმძლავრის ტუმბოების და ძრავების სრული აღდგენა;
- 6-500 კვ მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზის მშენებლობა;
- სხვადასხვა ტიპის ელ. გადამცემი ანძებისა და რკინა-ბეტონის კონსტრუქციების წარმოება;
- ყველა ტიპის ამწე-მექანიზმების და დანადგარების აღდგენა-რეაბილიტაცია;
- ყველა სიმძლავრის ტრანსფორმატორების სრული კაპიტალური რემონტი ადგილზე და საქარხნო პირობებში;
- სერთიფიცირებული ქიმიური ლაბორატორია ყველა ტიპის ზეთების ხარისხის შესამოწმებლად;
- გამანაწილებელი ელ. ქვესადგურების მშენებლობა, მონტაჟი, გაშვება გამართვის სამუშაოები;
- აწარმოო ობიექტების სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები;

2. ინფორმაცია დასაქმებულთა შესახებ

თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა 2023 წლის განმავლობაში იყო 225 ადამიანი.

3. ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

ენერგონი ჯგუფს ფილიალები არ გააჩნია, თუმცა სამშენებლო სამუშაოების სპეციფიკიდან გამომდინარე რამდენიმე ობიექტზე პერიოდულად ხდება სამუშაოების წარმოება.

ჯგუფის ადმინისტრაციული შენობის მისამართია: საქართველო, თბილისი, გლდანის რაიონი, ზაქესის დასახლება, გ.ცქიტიშვილის N 2.

ჯგუფი ზრუნავს ნარჩენების რაოდენობის შემცირებაზე, იცავს და ემორჩილება ყველა ადგილობრივ კანონს და ნორმატიულ აქტს ნარჩენების შეგროვების, შენახვის, გადამუშავების და გატანის შესახებ და შესაბამისობაშია გარემოს დაცვის მოთხოვნებთან.

4. აუცილებელი ძირითადი ხარისხობრივი და არაფინანსური მაჩვენებლები

ჯგუფი 2023 წლის განმავლობაში მუშაობდა და 2024 წელსაც აგრძელებს მუშაობას რამდენიმე პროექტზე. მათ შორის აღსანიშნავია:

- 110 კვ ევხ „იყალბოს“ შეჭრა ქ/ს „ახალ თელავში“ (შეჭრის ადგილზე დროებით მიერთდება სტორი-თელავის ხაზი);
- გურიაში, სოფელ ყვავილნარში ნორვეგიული ორატორის ფერმის მოწყობის სამუშაოები, სადაც დამკვეთმა უკვე განახორციელა დაახლოებით 20 მილიონი ლარის ინვესტიცია;
- ხრამჭესი 1 და ხრამჭესი 2 გეგმიური რეაბილიტაციის პროექტები.
- 500კვ. წყალტუბო-ახალციხის გადამცემი ხაზის რეაბილიტაციას. პროექტზე დამკვეთი არის ინდური ენერგეტიკული კომპანია KEC International.

	2023	2022
საერთო მოგების მარჟა	-38%	8%
EBITDA მარჟა	49%	9%
ROE	-532%	-30%
ROA	-26%	-11%
ფინ. ვალდებ/კაპიტალი	1251%	64%
მიმდინარე ლიკვიდობა	34%	94%

5. ინფორმაცია აქციათა ფლობის შესახებ

კომპანიის დამფუძნებლები და საბოლოო მესაკუთრეები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2023	2022
აქციონერები	წილი	წილი
შპს ორბელი	88.98%	88.98%
სახელაშვილი თათა	4.72%	4.72%
დუნდუა ანა	2.86%	2.86%
თავართქილაძე ნაზიბროლა	1.23%	1.23%
სხვა აქციონერები	2.21%	2.21%
სულ	100%	100%

	2023	2022
საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	წილი შპს ორბელში	წილი შპს ორბელში
ჩხაიძე თეიმურაზ	50%	50%
ჩხაიძე გიორგი	15%	15%
ჩხაიძე მამუკა	25%	25%
ჩხაიძე ბესარიონ	10%	10%
სულ	100%	100%

6. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ჯგუფი საქმიანობს საქართველოში და მისი აქტივები მდებარეობს საქართველოში. ჯგუფის საქმიანობის მომგებიანობასა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე გავლენას ახდენს შემდეგი რისკ ფაქტორები:

გლობალური ეკონომიკური პირობები

ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ქვეყნის ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. საქართველოში ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესება უარყოფით გავლენას მოახდენს ბიზნეს სექტორზე, რაც თავის მხრივ, გავლენას იქონიებს ჯგუფის პოტენციურ კლიენტებზე.

ადგილობრივ სავალუტო ბაზარზე არასტაბილურობა

მიმდინარე პერიოდში, ჯგუფი შემოსავლების ძირითად ნაწილს ეროვნულ ვალუტაში იღებს. აქედან გამომდინარე, სამომავლოდ ლარის გაცვლითი კურსის უარყოფითმა მკვეთრმა ცვლილებამ უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში შესაძლოა მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე. საბაზრო ფაქტორებიდან და მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების პირობებიდან გამომდინარე უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების პროპორციულად მომსახურების ფასების ცვლილება შეზღუდულია. მიუხედავად იმისა, რომ პროექტის თვითღირებულება იზრდება, გამომდინარე სამშენებლო მასალების ფასების ზრდისა ეროვნულ ვალუტაში.

აღსანიშნავია, რომ 2022 წლის განმავლობაში, ევროს კურსის მნიშვნელოვანმა შემცირებამ, კომპანიას მიაყენა ის ფინანსური ეფექტი, რასაც ქვია საკურსო სხვაობისგან მიღებული ზიანი. კერძოდ, ზემოთ ნახსენები ენგურჰესის პროექტის ფარგლებში, რომლის დონორიც EBRD გახლდათ და ხელშეკრულებები ევროში იყო გაფორმებული მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდიდან სამი წლით ადრე, გამოიწვია პროექტის ფარგლებში დაგროვილი მოთხოვნების გაუფასურება, რამაც თავის მხრივ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ჯგუფის თანამშრომელთა შრომის უსაფრთხოება

ვინაიდან სამშენებლო საქმიანობა მიეკუთვნება მაღალი რისკის შემცველ სამუშაოს, არის იმის საშიშროება რომ მოხდეს თანამშრომელთა ჯანმრთელობის დაზიანება. გარდა კვალიფიციური კადრის დაკარგვისა ეს გამოიწვევს ჯგუფის იმიჯის დაცემას და არაპირდაპირ შესაძლებელია აისახოს შემოსავლებზეც. ამისათვის ჯგუფის მენეჯმენტის მიერ მუდმივად ხდება რისკის შეფასება რაც მოიცავს ღონისძიებათა კომპლექსს, რომელიც ეფუძნება შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ აღიარებულ მეთოდოლოგიას და მოიცავს სამუშაო სივრცეში სამუშაო პროცესთან დაკავშირებული საფრთხეების იდენტიფიცირებას, ანალიზს, შეფასებასა და პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრას;

ყველა სამშენებლო ობიექტზე დანიშნულია შრომის უსაფრთხოების თანამშრომელი. რომელიც პასუხისმგებელია როგორც სამშენებლო ობიექტის შესაბამისი უსაფრთხოების საშუალებებით აღჭურვაზე ასევე თანამშრომელთა მიერ მათ გამოყენებაზე. ყოველ სამუშაო პროცესზე ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალის მიერ დგება სამუშაოთა წარმოების მეთოდოლოგია, რომლის საფუძველზეც უსაფრთხოების ინჟინერი ამზადებს რისკების შეფასების დოკუმენტს და სახავს ღონისძიებებს რისკების პრევენციისთვის.

თაღლითობა და ქურდობა

სამშენებლო ბიზნესში არის ობიექტებიდან სხვადასხვა სამშენებლო მარაგების დატაცების საშიშროება, ამიტომაც ჯგუფს ობიექტებზე დაწესებული აქვს 24 საათიანი ვიდეო თვალთვალი, ყავს შესაბამისი უსაფრთხოების თანამშრომლები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მოცემული რისკის განეიტრალებას.

სხვა ფინანსური რისკების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის 31 დეკემბერს.

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 25 სექტემბერს შემდეგი პირის მიერ:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

6. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ჯგუფი საქმიანობას საქართველოში და მისი აქტივები მდებარეობს საქართველოში. ჯგუფის საქმიანობის მომგებიანობასა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე გავლენას ახდენს შემდეგი რისკ ფაქტორები:

გლობალური ეკონომიკური პირობები

ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ქვეყნის ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. საქართველოში ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესება უარყოფით გავლენას მოახდენს ბიზნეს სექტორზე, რაც თავის მხრივ, გავლენას იქონიებს ჯგუფის პოტენციურ კლიენტებზე.

ადგილობრივ სავალუტო ბაზარზე არასტაბილურობა

მიმდინარე პერიოდში, ჯგუფი შემოსავლების ძირითად ნაწილს ეროვნულ ვალუტაში იღებს. აქედან გამომდინარე, სამომავლოდ ლარის გაცვლითი კურსის უარყოფითმა მკვეთრმა ცვლილებამ უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში შესაძლოა მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე. საბაზრო ფაქტორებიდან და მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების პირობებიდან გამომდინარე უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების პროპორციულად მომსახურების ფასების ცვლილება შეზღუდულია. მიუხედავად იმისა, რომ პროექტის თვითღირებულება იზრდება, გამომდინარე სამშენებლო მასალების ფასების ზრდისა ეროვნულ ვალუტაში.

აღსანიშნავია, რომ 2022 წლის განმავლობაში, ევროს კურსის მნიშვნელოვანმა შემცირებამ, კომპანიას მიაყენა ის ფინანსური ეფექტი, რასაც ქვია საკუროს სხვაობისგან მიღებული ზიანი. კერძოდ, ზემოთ ნახსენები ენგურჰესის პროექტის ფარგლებში, რომლის დონორიც EBRD გახლდათ და ხელშეკრულებები ევროში იყო გაფორმებული მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდიდან სამი წლით ადრე, გამოიწვია პროექტის ფარგლებში დაგროვილი მოთხოვნების გაუფასურება, რამაც თავის მხრივ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ჯგუფის თანამშრომელთა შრომის უსაფრთხოება

ვინაიდან სამშენებლო საქმიანობა მიეკუთვნება მაღალი რისკის შემცველ სამუშაოს, არის იმის საშიშროება რომ მოხდეს თანამშრომელთა ჯანმრთელობის დაზიანება. გარდა კვალიფიციური კადრის დაკარგვისა ეს გამოიწვევს ჯგუფის იმიჯის დაცემას და არაპირდაპირ შესაძლებელია აისახოს შემოსავლებზეც. ამისათვის ჯგუფის მენეჯმენტის მიერ მუდმივად ხდება რისკის შეფასება რაც მოიცავს ღონისძიებათა კომპლექსს, რომელიც ეფუძნება შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ აღიარებულ მეთოდოლოგიას და მოიცავს სამუშაო სივრცეში სამუშაო პროცესთან დაკავშირებული საფრთხეების იდენტიფიცირებას, ანალიზს, შეფასებასა და პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრას;

ყველა სამშენებლო ობიექტზე დანიშნულია შრომის უსაფრთხოების თანამშრომელი. რომელიც პასუხისმგებელია როგორც სამშენებლო ობიექტის შესაბამისი უსაფრთხოების საშუალებებით აღჭურვაზე ასევე თანამშრომელთა მიერ მათ გამოყენებაზე. ყოველ სამუშაო პროცესზე ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალის მიერ დგება სამუშაოთა წარმოების მეთოდოლოგია, რომლის საფუძველზეც უსაფრთხოების ინჟინერი ამზადებს რისკების შეფასების დოკუმენტს და სახავს ღონისძიებებს რისკების პრევენციისთვის.

თაღლითობა და ქურდობა

სამშენებლო ბიზნესში არის ობიექტებიდან სხვადასხვა სამშენებლო მარაგების დატაცების საშიშროება, ამიტომაც ჯგუფს ობიექტებზე დაწესებული აქვს 24 საათიანი ვიდეო თვალთვალი, ყავს შესაბამისი უსაფრთხოების თანამშრომლები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მოცემული რისკის განეიტრალებას.

სხვა ფინანსური რისკების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის 31 დეკემბერს.

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 25 სექტემბერს შემდეგი პირის მიერ:

მარიამ ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

